

Listy Peckovska

Ročník XVIII / číslo 3/2008

Říjen - prosinec 2008

Časopis přátel Harantova městečka a okolí

Z obsahu:

- **Téma Záložna** - str. 2 a 3
- **Osobnosti Peckovska**
Jaroslav Koch - str. 8-9
- **Vzpomínání** - str. 10 - 14
- **Peckovské hádanky** - str. 16
- **Sport** - str. 22 - 23

500 tisíc kilometrů v sedle kola

Cykloturistický oddíl CYKLOHARANT Pecka je již dvanáct let v celostátní soutěži, a to v přeboru v cyklistické aktivitě (PCA).

Za tuto dobu ušlapali Peckovští v sedle kola více než 500 000 kilometrů. *Více na straně 22*

Odstartoval nový školní rok

Letos připadlo 1. září na pondělí, takže jsme otvírali nový školní rok na začátku týdne i měsíce. Před 8. hodinou začalo být před školou živo. Většinou byli slyšet starší žáci. V očích

těch mladších a především nejmladších byla vidět malinká nejistota a očekávání zároveň. Ještě že s sebou měli rodiče a prarodiče, jistotu alespoň pro ten první den. *Pokračování str. 7*

Krátce:

- Volby do krajských zastupitelstev proběhnou 17. a 18. října
- Městys Pecka má nové webové stránky, zatím stále na adrese www.obec-pecka.cz

Po roce se na most u hradu vrátila socha Panny Marie z roku 1760. Fotografie zachycuje její vzhled ještě před generální opravou. Restaurátorský zákrok provedl v letošním roce Jan Kracík z Prahy.

V neděli 5. října byla socha slavnostně posvěcena. Panna Marie je podle tradice nejen patronkou hradu, ale ochránkyní celé Pecky - zobrazena je i na znaku městečka.

-vk-

Informace z úřadu městyse

Vážení spoluobčané, než si každý z nás stačil nasát letní sluníčko, přihlásil se podzim. Kde zůstalo babí léto? Snad nám ještě ukáže svoji sílu.

I přes rozmary počasí pokračují práce na věži kostela sv. Bartoloměje, do daleka je vidět její nový kabát. V letošním roce to nebyla jediná kulturní památka, kterou se podařilo opravit. Také socha panny Marie u hradního mostu je nově zrestaurovaná a v celé své kráse si ji mohou návštěvníci hradu prohlédnout. Na hradě probíhaly v letošním roce práce na restaurování kamenného ostění a opravě oken na západní části paláce. V nejbližších dnech začnou práce na rekonstrukci komunikace ve Vidonicích – 2. etapa, která by měla stát 800 tisíc Kč.

Během letních prázdnin jsme obdrželi vyjádření z Ministerstva financí o poskytnutí finančních prostředků ve výši 1.000.817 EUR (cca 24.520.000 Kč) z Evropských fondů na rekonstrukci čp. 51 – Obec-

ní dům Pecka. Zde měly vzniknout nové prostory Úřadu městyse Pecka, knihovna s informačním centrem, víceúčelový sál, posilovna a veřejné WC. Na základě této informace z MF ČR bylo vypsáno výběrové řízení. V prvním kole se bohužel nepřihlásila žádná firma, proto muselo být vypsáno nové kolo. Do tohoto výběrového řízení se přihlásily dvě firmy, nabídku podala pouze jedna firma (Stavební společnost Hostinné). Stavební práce byly oceněny částkou 34.128.588 korun. Dotace zahrnuje mimo stavebních prací též částku na management a propagaci projektu, samotná částka na stavební práce je ve výši cca 23.853.592 Kč. Z toho plyne, že podíl obce na projekt je ve výši cca 10.275.000 Kč, což představuje 30% celkových nákladů. Původní předpokládaný podíl obce byl maximálně do výše 5 milionů včetně prostředků z Programu regenerace. Dotace je přímo účelová a nelze ji využít k jiným inves-

tičním záměrům.

Zastupitelstvo a Rada se několikrát sešly na pracovních poradách a řešily nelehký úkol. Při současné zadluženosti obce 7.434.000 korun a při investičních akcích, které obec čekají, by byl tak vysoký úvěr pro obec likvidující. Oslovili jsme jak MF ČR, tak i Krajský úřad Hradec Králové, zda by nám finančně mohli pomoci, bohužel ani jedna instituce nemá volné prostředky, aby pomohla vyřešit pokles EURa. Při rozhodování zastupitelstva byla brána v úvahu i duplicita účelu budovy. Před dvěma lety jsme obdrželi dotaci na rekonstrukci hasičské zbrojnice, při které bylo vybudováno zázemí pro hasiče, sál a nový přístup na úřad. S tímto objektem je i spojeno technické zázemí, které je nutné pro dobrý chod obce. V návaznosti na havarijní stav střechy došlo k její opravě a menší úpravě a vymalování stávajících kanceláří úřadu. Současné prostory úřadu jsou již vyhovující a dostatečné,

zároveň energetická náročnost na provoz nedosahuje takové výše – 57.000 korun (včetně hasičské zbrojnice a zázemí hasičů), jaký byl propočet provozních nákladů v novém Obecním domě – cca 280.000 korun.

Ve čtvrtek 4. září na svém veřejném zasedání Zastupitelstvo Městyse Pecka rozhodlo na základě důkladného zvážení kladů a záporů nepřijmout tuto dotaci a objekt bývalé pošty zajistit proti zatékání a hledat nové, účelnější využití. Rádi bychom poděkovali všem, kteří se podíleli na zpracování žádosti a podkladů k dotaci.

Na závěr bychom vás chtěli informovat o termínu voleb do zastupitelstev krajů, které se budou konat ve dnech 17. a 18. října 2008. V Pecce bude poprvé volební místnost v sále nové hasičské zbrojnice, ostatní části obce bude volební komise objíždět, jako tomu bylo v minulých letech.

*Hana Štěrbová
a Jaroslav Mikulka*

Veterinární ordinace MVDr. Hana Cholmatova

Moravská 890, Nová Paka

oznamuje

**rozšíření a změnu ordinálních hodin
od 1. října 2008**

Ordinační hodiny: pondělí – pátek: 8 – 9 hod. a 14 – 18 hod.

sobota – neděle: 8 – 9 hod.

Operační hodiny: pondělí – pátek: 9 – 12 hod.

**Pracovníci veterinární ordinace
se těší na vaši návštěvu.**

Upozornění majitelům psů

Důrazně upozorňujeme majitele psů, že obecně závaznou vyhláškou č. 2/2005 je zakázáno volné pobíhání psů po veřejných prostranstvích.

Majitelé nemovitostí, kde jsou psi chováni, jsou povinni zabezpečit tyto budovy a pozemky tak, aby bylo účinně bráněno tam chovaným psům tyto nemovitosti opustit. Na veřejných prostranstvích se mohou psi pohybovat pouze na vodítku. Bez vodítka je možno psa pustit pouze, když je spolehlivě ovládnut povely. Čistotu veřejných prostranství je nutno zajistit odstraněním exkrementů svého psa.

Poněvadž se množí případy volného pobíhání psů ve všech částech obce, upozorňujeme, že toto bude stíháno dle zákona o přestupcích.

-Úmě-

Budova staré školy sto třicetiletá

První škola v Pecce byla zřízena pravděpodobně ve 14. století jako farní, do 16. století se totiž o vzdělávání dětí starali hlavně kněží. Školní budova byla pak vystavěna až v roce 1622, ta byla za třicetileté války zničena a nová kamenná přízemní budova byla vystavěna v roce 1697 u hřbitovní zdi. Tam však zase překážela kartuziánům při stavbě kostela, proto byla zbořena a postavena nová roku 1752. Ta sloužila čtyřicet let a v roce 1794 byla postavena školní budova, která sloužila až do roku 1877. V té době školu navštěvovalo 300 žáků, prostory se staly nevyhovujícími, a proto se obecní výbor městečka usnesl na výstavbě budovy nové. O výstavbu se nejvíce zasloužil tehdejší řídící učitel Karel Štěpán.

Hlavním problémem při stavbě nové budovy bylo vybrání vhodné místa v obci. V Pecce vzniklo několik skupin, které se lišily názory na zvolení místa. Jedni požadovali, aby nová budova byla postavena na místě dřívější školy. Druzí usilovali o to, aby byl koupen pozemek v Pecce, ale i tady byly tři návrhy. První spáleniště domu čp.3 (dnes hasiči), dům čp. 99 (dnes Nezbedovi) a hostinec čp. 159 (chalupa pod radnicí). Protože se v obci dlouho nemohli dohodnout, byla na vybrání vhodného místa pozvána komise úředních komisařů z c. k. okresní školní rady. Po zhlédnutí všech míst se komise dohodla, že nejvhod-

nějším místem pro novou školu bude místo bývalé školní budovy. Muselo se pouze počkat, jestli bude povoleno zbourat kostnici a hřbitovní zeď – proto musely být zaslány dvě žádosti – první k nejdůstojnější biskupské konzistoři do Hradce Králové a druhá k vysokému místodržitelství do Prahy. Když bylo těmto žádostem vyhověno, začaly se konat přípravy na bourání kostnice a staré školy. S bouráním staré školy se

začalo 8. května 1877 a již 11. května stavitel František Wolf z Nové Paky vyměřil prostory pro základy nové školy. Vykopání země trvalo do 23. května a 24. května 1877 byl položen základní kámen, po jehož posvěcení se vložila pamětní listina s několika penězi do plechové schránky, která se zazdila se základním kamenem.

Na stavbu měl dohlížet a o stavební materiál se starat zvolený pětičlenný výbor, který tvořili hlavní představitelé obce – obecní starosta Josef Šeps, důstojný pan děkan Antonín Hrubý, poštovní Augustin

Werner, mistr koželužský Josef Poslt a hostinský Václav Vodvárko. Pokladníkem, který řídil veškeré finance stavby, byl zvolen Karel Štěpán.

Materiál na stavbu budovy byl dodáván z celého okolí. Cihly se vyráběly z hlíny najatého pole u Práchovníku, další cihly se vyráběly na obecním hlínovníku a zbývající hlína se koupila. Kámen byl nalámán v obecním lomě, část kamene se nalámala v

lomě u Bukoviny. Na kamenické práce, které prováděl František Mistr z Rohoznice, se lámal kámen v lomě u Trotiny. Písek na hrubou stavbu se vozil ze soukromého pozemku rolníka Kulhánka ze Vřesníku. Vápno bylo dodáváno panem Hergertem z Prahy. Prkna a klády byly zakoupeny z panského lesa Odnože a cementovou dlažbu zhotovil pan Rikýř z Kotvice.

Stavba budovy rychle pokračovala, takže již 8. září 1878 na Narození Panny Marie probíhalo její svěcení. Tuto událost slavilo celé městečko. Již v sobotu

7. září byly na budovách v obci vztyčeny slavnostní prapory. Večer se potom konalo shromáždění členů místní školní rady, obecního zastupitelstva, členů veteránského spolku, školní mládeže a učitelů na náměstí. Začalo se s osvětlením všech domů i nové školní budovy, potom následoval slavnostní lampionový průvod z náměstí kolem pivovaru na hrad a zpět ke školní budově. Po provolání „sláva“ se všichni zúčastnění rozešli.

Oslavy pokračovaly v neděli 8. září již od rána. Na počest se střílelo z hmoždířů a po celém městě zněla hudba. Tento slavný den začal přivítáním hostů, pak byl v Chrámu Páně vyzván Duch svatý a žáci zpívali Chorál sv. Vojtěcha. Nakonec následovalo vysvěcení všech místností nové školní budovy. Purkmistr a předseda místní školní rady pak odevzdali klíče řídícímu učiteli. Slavnostní řeč před školou přednesl c. k. okresní školní inspektor Tomáš Kazbunda, slavnostní akt ukončil svým přednesem děkan a biskupský vikář Antonín Hrubý. Odpoledne se konalo divadelní představení na hradě a večer v domě pana Hermana Munzla taneční zábava, kterou byla slavnost ukončena. V nové škole se začalo vyučovat 18. září 1878.

Celkové náklady na pořízení budovy a základního vybavení byly 18.700,- zl.

Podle kroniky -vt-

Od vysvěcení kostela uplynulo 250 let

Popis interiéru (PhC. Z. Kotíková)

Vejdeme-li do kostela hlavním vchodem, projdeme nejprve prostorem pod věží, který je oddělen od vlastní lodi kostela skleněnými dveřmi. Do západní části lodi je vestavěna kruchta nesená dvěma pilíři a zaklenutá ve třech polích pozdně barokní českou plackou. Vyjdeme-li z podkruchtí tak, aby nám strop kruchty nebránil v plném rozhledu, naskytne se nám překrásný pohled dovnitř kostela. Podélná loď, dlouhá 21,15 m a široká 12,90 m, je ve výši 12 m sklenuta ve dvou polích českou plackou. Klenební pole jsou od sebe oddělena silně vystupujícím klenebním pásem, který se opírá o pár protilehlých pilířů na stěnách lodi kostela. Pilíře, silně plasticky vyvinuté, mají hrany konkávně vykrojeny a v čele představený pilastr. V celku je v tomto stavebním článku opakován stejný formální prvek, jaký jsme již poznali na vnější architektuře kostela. Stejného tvaru, avšak jen půlpilíře ve východních rozích kostela zaoblují svými konkávně vykrojenými hranami východní kouty kostela. Jónské hlavice na pilířích v lodi jsou plasticky provedeny pouze v obrysu. Štuková výzdoba je na nich ilusivně (náznakově) přimalována. Nad hlavicí přechází pilastr výžlabkem v úsek silně přečnívající římsy s profilací podobného typu jako římsy nad vnější zdí kostela. Okna, jichž dva páry, po

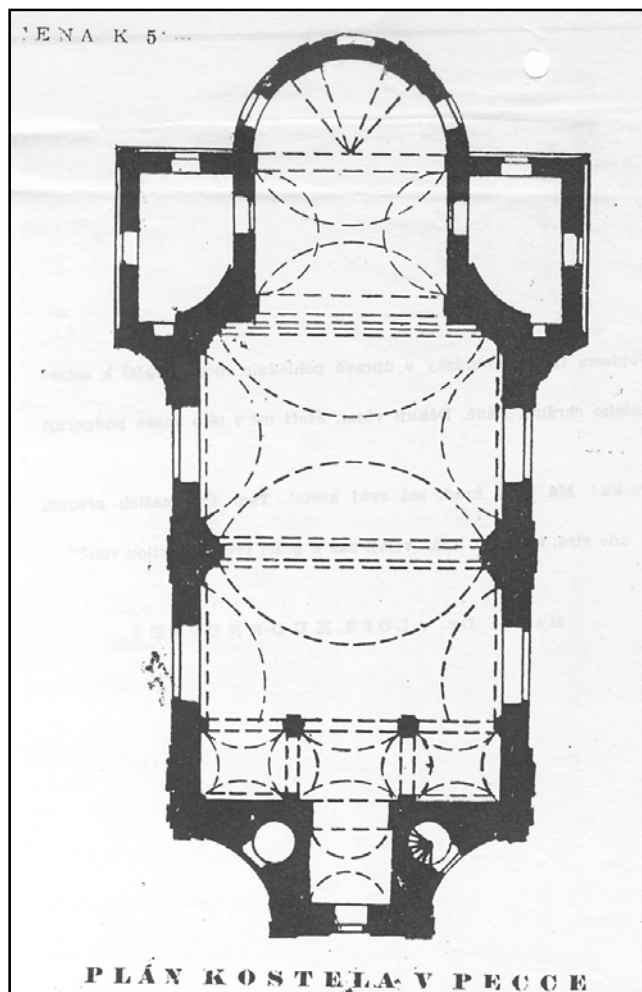
jednom v každém poli, osvětlují loď kostela, jsou vzhledem ke členění vnitřní strany lodi posunuta z osy polí tak, že oba páry se nalézají blíž střednímu pilíři než východní a západní stěně lodi. Kruchta vestavěná do západní části lodi zakrývá do značné výšky část stěn západního pole lodi. Ve východním poli toto posunutí oken ze středu vyniká mnohem výrazněji. Příčina, proč došlo k takovému nepravdělnému umístění oken, se nám objeví, když si uvědomíme, že při pohledu na kostel zvenčí jsme se s touto nepravdělností nesetkali. Na vnější zdi kostela jsou okna umístěna v ose polí oddělených pilastry. Okna tedy byla prolomena tímto způsobem vzhledem k zachování pravidelného rytmu na vnějších stěnách kostela, jejichž členění bylo dáno architektonickou koncepcí stavby, která byla budována především pro vnější pohled.

Východní stěna podélné lodi se otvírá širokým vítězným obloukem do kněžiště, dlouhého 11,40 m a širokého 8,10 m, sklenutého v jednom poli českou klenbou. Vítězný oblouk má v náběžích jednoduchou hlavicí zdobenou třemi výžlabky, s čabrakou dole v mělkém profilu provedenou. Nad hlavicí je bohatě profilovaný úsek římsy, který se zalamuje přes roh až na východní stěnu lodi. Týmž způsobem jsou zdobeny jednoduché pilastry nesoucí oblouk, který odděluje kněžiště od ob-

lého závěru. Jen čabraka pod hlavicí není zde plastická, nýbrž ilusivně přimalována. Na bočních stranách kněžiště se nalézají blíž k východním pilastrům položené vchody do sakristií s profilovaným, v horních rozích zalomeným ostěním. Nad vchodem je na každé stěně prolomen jednoduchý otvor do oratoře, zakončený stlačeným obloukem. Oblý závěr je rozdělen na tři pole, a na klenbě dvěma pásy, nesenými při stěně dvěma jednoduchými pilastry. Dvě postranní pole jsou prolomena obloukově zakončenými okny po stranách oltáře. V přístavcích se nalézá v přízemí jednoduchá sakristie, z níž vedou schody do prvního patra,

kde je oratoř. Velmi hezký dřevěný strop oratoří, vyzdobený malovanými rokaji ve čtvercových polích oddělených dřevěnými profilovanými příčkami.

Po stránce architektonické je kostel uvnitř velmi prostý a jen stavební články (bohatě profilovaná římsa a masivní pilíře) zpestřují tuto jednoduchost vnitřního prostoru. Avšak všechny stěny, klenba i tyto články jsou bohatě pokryty freskami. Tato bohatá malířská výzdoba tvoří z jednoduchého kostelního interiéru celek velmi malebný a krásný. Nejdůležitější a také nejpůsobivější součástí celé výmalby jsou figurální fresky v obou klenebních polích lodi a v poli kněžiště. Obra-

zy jsou oslavou světce, je- muž je kostel zasvěcen a jenž je patronem městečka Pecky – sv. Bartoloměje.

Tento apoštol Páně přišel pryč až do Indie a do Arábie a až sem zanesl opis evangelia sv. Matouše v aramejském jazyku. Pantaenus přišel kolem roku 216 do této krajiny a setkal se zde s křesťanským obyvatel-

stvem a našel zde toto evangelium. Sv. Bartoloměj se odtud vydal do Frygie, kde se sešel s apoštolem sv. Filipem. Konečně došel na své apoštolské cestě do Arménie, kde nakonec našel svou mučednickou korunu. Byl předveden před arménského vladaře, kterého svou nadšenou řečí nejen přesvědčil o jediném pra-

vém náboženství, ale obrátil ho a celou jeho rodinu na křesťanskou víru. Ale vladařův bratr, sveden pohanskými kněžími, odsoudil sv. Bartoloměje na smrt. Byla mu sedřena kůže z těla a poté byl ukřižován hlavou dolů. Tento světcův apoštolský život a poté smrt oslavil podle přání budovatelů kostela – kartuziánů – známý malíř kostelních fresk Václav Kramolín nástěnnými malbami. Do Pecky byl povolán brzy po dostavění kostela roku 1756 převorem Janem Nepomukem Ebertem. Předešlý převor Jan Kabert, který dal postavit kostel, dal také již před tím vymalovat pro hlavní oltář obraz umučení sv. Bartoloměje. Fresky na klenbě se s tímto obrazem tematicky doplňují. V západním klenebním poli je obraz sv. Bartoloměje jako patrona vznášejícího se nad svým městečkem Peckou s hradem a kostelem. Na východním klenebním poli je znázorněn sv. Bartoloměj před arménským vladařem. Na klenbě kněžiště je pak vstup sv. Bartoloměje do slávy nebes.

Střed první nejzápadnější fresky tvoří do elipsy komponovaný obraz městečka se světcem nad ním se vznášejícím. Světec obklopený svatozáří, kolem níž se vznášejí malí andělci, žehná městečku, které je umístěno na plachetce nesené anděly. Vpravo je skupina tří postav, umístěných vlastně již pod drapérií s městečkem. Stojící žena objímá levou rukou dítě a pravou ukazuje vzhůru ke kostelu a hradu. Vedle ní klečí modlící se muž. Koho mají tyto postavy znázorňovat, je těžké říci, ale

patrně některého z bývalých pánů hradu Pecky. Znak městečka Pecky, umístěný pod obrazem, sem byl vymalován později. Je to znak, jak jej upravil druhý převor Filip Dušek roku 1633, který k původnímu znaku, skládajícímu se ze dvou věží a hradeb, přidal Madonu, patronku a světici valdických kartuziánů.

V druhém východním klenebním poli je obraz apoštola před arménským vladařem Polymiem. Světec pln nadšení a přesvědčení káže vladaři o křesťanské víře. Ústřední postava světce je obklopena postavami zbrojnošů a vznešených mužů vladařova dvora. Vlevo sedí pod baldachýnem král. Výjev se odehrává v architektuře, jež je vymalována na tomto celém klenebním poli. Dole jsou u paty klenby namalovány alegorické figury na pendantivech tak přesvědčujícím způsobem, že jen těžko si divák dovede představit pod nimi skutečný tvar klenby - na severovýchodním je mužská postava s přilbou zdvihající v pravé ruce kříž, v jihovýchodním rohu opět mužská postava s přilbou držící v pravé ruce meč, v rohu jihozápadním ženská postava pozdvihuje levou rukou monstranci se jménem IHS a v rohu severozápadním okřídlená postava nese v pravé ruce roh obrácený dolů a v levé vzhůru korunu. Nad postavou se vznáší anděl. Tematicky souvisejí tyto čtyři postavy s hlavním výjevem a mají patrně symbolizovat to, co apoštol káže pohanskému vladaři: cestu ke spáse.

Pokračování příště

Dr. Čeněk M. Tomiško

Nápěv: J. Suda

Píseň Pecky k sv. Bartoloměji

(Na památku 200 letého založení nynějšího chrámu Páně)

1. Bartoloměji, Kristův apoštol,
pozdraven budiž vroucně touto písní!
S nebeských výšin viz, jak nás tu dole
nejedna úzkost v duši smutkem tísní.
V přímělu tvou je ukládáme všecky:
Pomni žes štítem rodné naší Pecky!

2. Ke svému mistru přilnul's duši celou,
když ti v ní svítla víry pravda jistá.
Nuže, náš světče, vyslyš prosbu vřelou:
Navrať zas naši obec v náruč Krista,
bychom jak předci, z jeho pravdy pili
nezdolnou vírou zdroje svaté síly!

3. Do krajin temnost nes' jsi Písmo svaté,
spásu jsi hlásal Ježíšovou zvěstí.
Dnes, kdy blud pekla lidskou mysl mate,
sváděje lstivě na osudné scestí,
dej, ať tu u nás nové světlo vzhází:
Kéž slovo Páně vždy nás doprovází!

4. Kázání tvému naslouchaly davy.
O, jak Pán žehnal ohnivému slovu!
Křesťanská láska zušlechtila mravy,
Štěstí se smálo zpod rodinných krovů.
O, kéž i nyní na přímělu tvoji
v Kristu se život našich rodin spojí!

5. Věrným jsi zůstal do poslední chvíle.
Svědectví krve slavně v tobě ctíme!
Ve stopách tvých dospějeme cíle,
poklad své víry nikdy nezahlavíme:
Bartoloměji, ty pak v branách nebe
shromažďuj celou Pecku kolem sebe!

(Schváleno arcib. Ordinariátem v Praze, č. 16099/48.
Vydal farní úřad v Pecce.)

Listopad a naši zemřelí, co to vůbec znamená?

„Stařec a moře“ od Hemingwaye ukazuje vážnost existence člověka a jeho vztah ke smrti a životu. Ten vztah je ukázán přes hřbitov, který je navštěvovaný starým člověkem, protože tam spočívá jeho manželka. Hřbitov je uklizený a plný květin. Jak si na to vzpomenu, je mi líto těch kněží a sester, kteří jsou na našem hřbitově. Já jsem neměl dodnes čas něco udělat, „mea culpa“ - moje

vina. Je to špatná reklama pro ně a pro nás, když do našeho městečka přicházejí na návštěvu cizí lidé. Jeden dospělý muž, který dává lidem práci, říkal: „Když chceš poznat vesnici anebo město, podívej se na hřbitov a hned víš, co za lidi tam bydlí.“ Dnes musím plakat sám nad sebou, že jsem neměl víc času pro hřbitov a hroby kněží a sester.

Ježíš dal život za nás lidi,

ať tomu věříme nebo ne, on vykoupil svět a ukázal nám cestu hodnou života a člověka. On nám neporoučí, sám se musí každý rozhodnout, podle toho, co připadá každému z nás samému důležité, nám, ne jiným, co uděláme, je pro nás - a je to sláva nebo hanba. Křest Ježíšův je znamením lásky pro člověka a jeho působení na tomto světě je pro mne vyvedením z otroctví materialismu a svobodou mé duše pro existenci. Ježíš je důležitý i v našem životě, nejen dnes, ale i po smrti.

Sv. Pavel napsal: „Kristus je se mnou, koho bych se bál? Ať si proti mně běsní přívaly vod a třeba celé moře, třeba i hněv mocných, nic z toho pro mě nemá větší cenu než pavučina. Vždycky si totiž říkám: Pane, buď vůle tvá.“

Jako sv. Pavel tak i my máme možnost říci „vůle tvá“, udělejme spolu něco pro naše zemřelé v Pánu - a uděláme to i pro nás samotné, protože naučíme další generaci něco, co nemůže zahynout - „Památce zemřelých“.

Váš P. Erhard, msf

Omluva rodině

V minulém čísle LP 2/08 jsme uveřejnili příspěvek pod názvem „Láska a válka“, který byl napsán na základě zápisu v peckovské kronice a vzpomínek pamětníků. Bohužel jsme v té době nevěděli o paní Miladě Kolářové z Dolní Brusnice, což je sestra popísované Libuše Rejlové. Paní Kolářová se nám ozvala a uvedené informace pamětníků se ukázaly jako nepravdivé.

Její sestra se do Berlína dostala na základě toho, že byla ročník 1924 a byla s mnoha českými děvčaty a chlapci totálně nasazena

na práci do muničních továren v Ludwigsfelde, kde pracovali za velmi těžkých podmínek. Dne 6. srpna v roce 1944 při bombardování Berlína spojeneckými vojsky zahynula, z čehož se její rodiče i sourozenci nikdy nevzpamatovali. Na její památku uspořádala rodina pouze pietní rozloučení ve vidonickém kostele a nikdy tedy nebyla pohřbena prázdná rakev. Pohřbena byla do hromadného hrobu v Ludwigsfelde 12. srpna 1944.

Za nesrovnalosti se rodině omlouváme.

-vt-

Společný hrob v Ludwigsfelde.

-archiv rodiny Kolářovy-

Za Vladimírem Šturmem

V pátek 26. září jsme se naposledy rozloučili s váženým peckovským občanem Vladimírem Šturmem. Jeho rukopisné záznamy o rodu Šturmů, z něhož vzešli například spisovatel a básník Jiří Šotola nebo překladatel z katalánštiny Jan Schejbal, poskytl redakci PL Jaromír Typlt, synovec V. Šturma. Krátce z nich vybíráme:

Motto: Jedinou radostí mého života byla práce, již věren zůstal jsem až do posledního vzdechu svého.

„Mému nejstaršímu bratru Pepíkovi bylo 16 let, když jsem se já - jako osmé dítě - narodil. Celých pět roků obecné školy jsem měl samé jedničky na vysvědčení. Uvažoval jsem o tom, že bych chtěl být učitelem. Proto jsem se také učil hrát na housle(...)

V roce 1943 nás postihla katastrofa - zemřel tatínek. Maminka i sourozenci chtěli, abych hospodářství převzal já. Okresní soud v Nové Pace mě zplnoletil, protože do plnoletosti mi chyběl celý rok. Bylo mi 20 let. Hospodařit za války nebyl žádný med a povinné dodávky státu a lístkový systém zůstal ještě dlouho po ní. Vozil jsem celý den s koňmi uhlí z nádraží v Nové Pace do Pecky a vydělal si v přepočtu tak na 2-3 kila cukru. V roce 1952 bylo založeno JZD v Pecce. Družstvo mělo 14 párů koní a jen jeden starý traktor. Já jsem jezdil 7 roků s koňmi a v Pecce snad není jedno pole, na kterém bych nepracoval. Později jsem byl zaměstnán jako hlavní zootechnik. Prvního koně jsem koupil s tatínkem, když mi bylo 14 a půl roku. Byla to kobyłka červený bělouš, tříletá, od Josefa Slavíka ze Svatojánského Újezda. Hřívu a ocas měla tmavo rezavý, jako ten odstín, co nosí ženy dnes. A poslední byla kobyłka tmavá ryzka s hvězdou z Dolní Kalné od Václava Maška. Kobyłka byla Moravský chladnokrevník a pocházela z Bzence“.

-vk-

Odstartoval nový školní rok

V 8 hodin se otevřel pan školník dveře hlavní budovy a objevili se i učitelé a provozní zaměstnanci školy. Všichni se přesunuli na školní hřiště. Slova se ujala paní ředitelka Věra Pavlová. Přivítala přítomné, představila stávající zaměstnance i novou posilu – tělocvikáře Jiřího Zadrobílka. Poté už patřila pozornost našim prvňáčkům. Jejich třídní učitelka Lenka Kupková je postupně uvítala, pak se jich ujal některý z devátáků, s nimiž potom kráčeli špalírem tvořeným učiteli a žáky do své třídy.

Součástí povídání paní ředitelky bylo seznámení s nadcházejícím školním rokem, s činnostmi, které

děti i učitele čekají, s plánovanou rekonstrukcí školy (proběhne na jaře a podrobnější informace se dozvíte v příštím čísle). Hovořila i o tom, jak se ničí školní hřiště, na němž se všichni právě nacházeli, o tom, že se tento prostor monitoruje kamerami a že prostředky na ně užité mohly být jistě použity někde jinde, kdyby nedocházelo okolo školy k takovému vandalismu.

Několik čísel na závěr. Do školy přibýly tři nové děti (prvňáky posílil jeden chlapec, třetí dívka a chlapec), takže současný stav dětí je 101, 54 jich navštěvuje 1. stupeň, 47 2. stupeň.

Přejme si, aby se počet

žáků zvyšoval. Dětem přeji do nového školního roku dobrý start, učitelům i ro-

dičům trpělivost a pevné nervy.

-šk-

Bude mít hrad nové vstupenky?

Na příští sezonu připravujeme nové vstupenky s motivem hradu. Do otevřeného „výběrového řízení“ se může zapojit každý. Několik návrhů jsme už obdrželi. Protože je v Pecce řada talentovaných výtvarníků, ještě jednou dáváme na vědomí výzvu především pro místní:

Zašlete svůj obrázek hradu

Kritéria:

- Motiv hradu Pecka (současný vzhled)
- Černobílá kresba nebo grafika (linoryt, dřevoryt,...)
- Na šířku na formáty A4, A5 i menší (nutný obdélník)
- Obrázky hradu s uvedením jména a adresy můžete odevzdávat do konce října na hradě nebo na úřadu městyse (nebo zasílat naskenované na hrad.pecka@centrum.cz)
- Autor vítězného návrhu bude odměněn

-vk-

Za babím létem na kole

Rosničky nám slibovaly ještě pár pěkných teplých dní, a tak jsme pro naše žáky 8. a 9. tříd naplánovali dvou-denní cyklovýlet.

Naše cesta začala ve středu 10. září brzy ráno poučením, jak se správně na cyklovýletě chovat, a pak už jsme vyrazili směrem na Staňkov. Ach ten staňkovský kopec, ten není snadné zdolat. O tom ví své hlavně Jana, která nás kvůli problémům s dýcháním musela opustit. A tak nás zbylo už jen 12 žáků a dva učitelé. Namířili jsme si to přes přehradu Les Království pěkně zase do kopečka. Jelo se nám zvesela, počasí nám přálo, jen kdyby nám kameny na lesní cestě nezkomplikovaly život. Míša rozbila přehazovačku. Z pana učitele se rázem stal

pan opravář jízdních kol a my ostatní jsme si alespoň trochu odpočinuli pěkně v chládku. To už nám ale začalo pomalu kručet v bříšku. Cestou necestou po trošce bloudění jsme se ocitli přesně tam, kde jsme původně zamýšleli, v restauraci Na Výšince.

Posilnění smaženým sýrem a kofolou jsme se vydali vstříc druhé polovině naší cesty na Rozkoš. Přes Pavlovice jsme konečně dorazili na kraj Babiččina údolí. Slovo „údolí“ znělo tak sympaticky. Po všech těch stoupáních nás čekala konečně rovinka. Poseděli jsme u splavu a po dobrém občerstvení se vydali směr kemp. A jak se tak říká: „Do třetice všeho dobrého či zlého...“, ani pedagogům se

smůla nevyhýbá – jedno píchlé kolo. Naštěstí jsme byli ale na všechno připraveni. Bez větších potíží jsme kolo opravili a v 18 hodin už jsme odpočívali v chatkách. Čekala nás za odměnu dobrá večeře v restauraci Tropicco. Na to jsme se museli ale náležitě připravit, a tak jsme skočili do sprchy. V 8 večer už jsme si všichni obžadovali z nabízených tropických lahůdek. Zábava nevázla, a tak jsme se do postelí dostali až po 11. večer. Chytřejší z nás zalehli a usnuli, to aby zvládli cestu zpět. No a ti ostatní...

Ve čtvrtek ráno po teplém kakau a koláčích v cukrárně v České Skalici jsme se vydali směrem na zámek Kuks. Kuks byl zdolán a po krátké svačince jsme se za-

tím plni sil rozjeli dál za skalním útvarem Betlém. Ve snaze si cestu zkrátit, dali jsme se pěšky do kopce k lesu. Jejda, jejda... to nebyl dobrý nápad, teplo, stále těžší a těžší kolo. Vzdát jsme to ale nemohli... Zanedlouho už jsme stáli vedle Betlému a shodli se, že příště už si cestu raději zkracovat nebudeme.

Pak už jsme pěkně po silnici zamířili na Miletín. Ve 3 odpoledne jsme se 120 km v nohách stáli u naší školy. Sláva, nazdar výletu, zatím jsme nezmokli, a tak rychle domů, protože se nad Pec-kou začaly pěkně stahovat mraky...

Tak zase příští rok vyrazíme za babím létem na kole...

Lucie Fojtová
Jiří Zadrobílek

Osobnosti Peckovska

Doc. PhDr. Jaroslav Koch, CSc. – psycholog

**narozen 20.1. 1910
ve Vídni
zemřel 8.5. 1979
v Lomnici nad Po-
pelkou**

Jaroslav Koch se narodil 20. ledna 1910 ve Vídni Františku a Hildě Kochovým. Jeho otec pocházel z Pecky, v roce 1908 odešel jako krejčí za prací do Vídně, kde později patřil mezi hlavní česko-vídeňské funkcionáře, pod jejichž vedením byly uspořádány největší menšinové podniky v dějinách české Vídně, a byl také dlouholetým náčelníkem Rakouské sokolské župy.

Malý Jaroslav vyrůstal ve Vídni, ale po vzniku Československé republiky se jeho otec rozhodl vrátit do Pecky, kde pak žili v domě čp. 29. Jaroslav tu několik let navštěvoval s výborným prospěchem místní školu. Ve Vídni pak absolvoval českou reálku školského spolku Komenský, kde v roce 1927 s vyznamenáním odmaturoval. Od října 1928 navštěvoval na vídeňské univerzitě kurs latiny. Po vykonání externí zkoušky dospělosti na státním českém uči-

telském ústavu v Českých Budějovicích v červnu 1929 byl 1. září 1929 ustanoven učitelem na školách Komenského ve Vídni. Volný čas věnoval práci v české menšině, stejně jako otec byl náčelníkem Sokola Vídeň III. a vedoucím žáků sokolské župy Rakouské. Také pokračoval v sebevzdělávání, navštěvoval přednášky na pedagogiu města Vídně a na vídeňské univerzitě. Soustředil se především na dětskou psychologii a antropologii, které souvisely s jeho zaměstnáním. Pod vedením prof. Bühlerové začal pracovat na dizertaci a provádět psychologické

pokusy s dětmi na českých školách. V roce 1931 vykonal v Soběslavi zkoušku způsobilosti učit na školách obecných a v roce 1933 absolvoval další zkoušku, po které mohl učit na školách měšťanských. V roce 1935 se ve svých pětadvaceti letech oženil s vídeňskou Češkou a učitelkou mateřských škol Komenského Hildou Bílkovou, se kterou měl dva syny, Miroslava a Zdeňka.

Po připojení Rakouska k Německu v březnu 1938 nastaly pro českou menšinu ve Vídni pohnuté časy. Jaroslav Koch byl v květnu 1939 povolán

Němci k odvodu, ale byl jedním z prvních, který vojenskou povinnost odpřel konat. Sice mu bylo vyhrožováno a byl i vyslýchán gestapem, ale nakonec společně s ostatními krajany docílil toho, že vídeňští Čechové říšsko-německé příslušnosti službu ve zbraní konat nemuseli. Jako učitel ve Vídni musel mít občanství rakouské, proto ještě ten měsíc požádal prostřednictvím československého generálního konzulátu o československé státní občanství, ale jeho vyřízení trvalo celou válku, což mu přineslo nemálo problémů. Mezitím požádal o absolutorium, které obdržel v září 1938 po úspěšném zvládnutí rigorózní zkoušky z antropologie a paleontologie. Po přijetí dizertace v březnu 1940 absolvoval ještě rigorózní zkoušku z psychologie a filozofie a 8. dubna 1940 byl prohlášen doktorem filozofie. Po zrušení škol Komenského a českého menšinového života ve Vídni odjel Jaroslav Koch s rodinou v roce 1942 do Prahy, kde nastoupil do Ústavu lidské práce a kde pracoval jako odborný psycholog do roku 1951.

Poté nastoupil jako vědecký pracovník do Ústavu pro péči o matku a dítě v Praze-Podolí, kde se mu podařilo při práci s dětmi dokázat

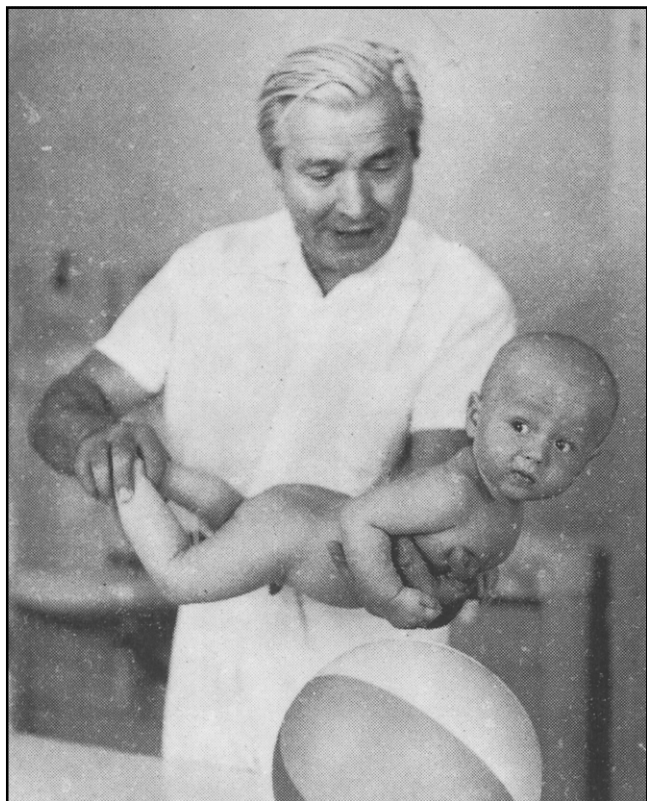
Školní rok 1938/39 Číslo 27
Obecná a měšťanská škola v Pecku

ŠKOLNÍ ZPRÁVA.

Jaroslav Koch

narozený dne 20. ledna 1910 ve Vídni
náboženství katolické začal chodit do školy dne 18. září 1916
do 1. třídy obecné školy zdejší dne 10. září 1919, a jsa žákem
1. oddělení 1A třídy, obdržel tyto známky:

Ve čtvrtletí		I.	II.	III.	IV.
Mraz		1	1	1	1
Přítomnost		1	1	1	1
Prospěch:					
V náboženství	ve čtení	2	1	1	1
	o jazyce	2	1	1	1
	o mluvením a o pravopisu	3	2	2	2
	o slohu	2	1	1	1
	o vlastnosti	1	1	1	1
	o počtech a měřicím	1	1	1	1
	o kreslení	1	1	1	1
	o psaní	2	1	1	3
	o zpěvu	1	1	1	1
	o tělocviku	1	1	1	1
o jazyce německém					
Vnější úprava písemných prací					
Zameškaní omluvených					
Zpřeva vydána dne 19. 12. 1938					
Žák ten způsobilý postoupiti do vyšší					
Učitel: Josef Štěpánek	Četl:	Podpis: Jaroslav Koch			
I. Jaroslav Koch	II. Jaroslav Koch	III. Jaroslav Koch			
IV. Jaroslav Koch	Žák odchází ze zdejší školy ve smyslu § 91 řádu škol. a vyne. důl. škol				
Známky					
Služba	Mraz	chvilnost	uspokojivě	zákonná	nenáhodná

několik zákonitostí a tím se zapsat do dějin výchovy dítěte. Především přišel na to, že včasné a správné pohybem podněcování kojenci mají v prvním roce života větší zá-

sobu slov, než kojenci necvičící. Tím odhalil vnitřní spojení motorické sféry s psychikou. Výzkumem dokázal, že děti stimulované pohybem se vyvíjejí harmoničtěji –

Informace z místní knihovny

Ve středu 6. srpna si s námi na Čtení v knihovně přišli pobesedovat Josef a Eva Kracíkovi, kteří žijí ve Walhale v Jižní Karolině v USA a v Peckce byli touto dobou na dovolené. Účastníky besedy zajímala spousta témat z historie i dnešního života USA. Kracíkovi nám vše zajímavě vyložili a společně jsme tak strávili příjemné odpoledne.

-vt-

Poděkování

Děkujeme tímto panu Voňkovi z Pecky, že při vyklízení půdy svého nového domu věnoval pozornost vynášenému odpadu a zjistil tak, že se tam krom věcí nepotřebných nacházejí staré plány na přestavbu peckovského hradu, spousta fotografií atd. Materiály, které donesl do knihovny, budou uloženy v archivu hradu a doplní tak obrázek Pecky let minulých, na jehož tvorbě průběžně pracujeme.

Věra Trybenekrová

lépe tráví a spí, méně pláčou, jsou všestranně vnímavější a pohybově pohotovější než děti, jejichž rozvoj pohybů byl ponechán náhodě. O tom se sice vědělo už dříve, ale nikomu se to nepodařilo prokazatelně potvrdit. Doktor Koch nechtěl svými zásahy vývoj kojence urychlovat, chtěl jen využít všech rezerv k všestrannému rozvoji jeho osobnosti v prvním roce života. Velký zájem rodičů o propracované metody cvičení s kojenci ho přiměl k přednáškové a instrukční činnosti. Především se soustředil na zdravotní sestry z jeslí a učitelky mateřských škol, ale později i na jednotlivé matky. Velmi také usiloval o zlepšení podmínek v kojeneckých ústavech a snažil se o to, aby se výchovné prostředí co nejvíce podobalo prostředí rodinnému. Svou teorii podloženou vlastním výzkumem v praxi obhájil i na vědeckém fóru, účastnil se mnoha kongresů a symposií v zahraničí a hodně času věnoval lektorské činnosti v rámci Socialistické akademie a činnosti publikační. V roce 1960 byl jmenován kandidátem psychologických věd.

Jeho nejznámější knihou je příručka pro rodiče *Výchova kojence v rodině* (Praha, Avicenum 1977), která vyšla původně jako příručka pro pediatrii a dětské sestry již v roce 1973. Dodnes se dočkala několika vydání a je součástí mnoha rodinných knihovniček. Docent Koch však pub-

likoval již od let padesátých, s A. M. Pražákovou vydal knihu *Výživa novorozence* (Praha, VÚZO 1953), spolu s manželkou Hildou Kochovou příručku pro zdravotní pracovníky *Výchovné zaměstnání batolat* (Praha, SZdN 1955), se Zdeňkem Matějčkem knihu *Psychologie a pedagogika dítěte* (Praha, SZdN 1960), dále knihy *Předškolní dítě – jeho vývoj a výchova* (Praha, Čs. Spol. PVZ 1963), *Výchova kojence pohybem* (Praha, Mona 1973) a s Marií Damborskou knihu *Psychologie a pedagogika dítěte* (Praha, SZdN 1966). Mnohé publikace byly přeloženy a vydány např. na Slovensku, ve Finsku a v Americe. Také byl dlouholetým spolupracovníkem časopisu Československá pediatrie a autorem řady článků a monografií. Jeho práce teoretická a praktická byla oceněna v roce 1978 Cenou ministra zdravotnictví.

Docent Jaroslav Koch měl k dětem hluboký citový vztah a svým kouzlem osobnosti, vlídností a něžným zacházením s kojenci byl pro své spolupracovníky a rodiče dětí nenapodobitelný a nezapomenutelný.

Do Pecky se docent Koch vracel za rodiči a v roce 1955 si za Langnerovou vilou postavil chatu, ve které pak spolu s rodinou prožíval svůj volný čas.

*S laskavou pomocí
Miroslava Kocha
zpracovala
Věra Trybenekrová
strana 9*

Z pozůstalosti pana profesora 5

Sokolské putovní tábory v letech 1949 - 1951

V bezprostředních poválečných letech jsem se věnoval především činnosti ve skautu. Do Sokola jsem chodil dvakrát týdně cvičit, ale skaut mě přednostně lákal svým zaměřením na přírodu. Když byl skaut v roce 1948 zakázán, využil jsem tehdy obecného trendu – přenést tábornickou činnost do turistických oddílů Sokola. Pokud se dobře pamatuji, vesnické organizace Sokola zůstaly v rámci sjednocené tělovýchovy zachovány. Absolvoval jsem tehdy několikadenní kurz na vedoucí sokolských putovních táborů v Náchodě. Dodnes pečlivě schovávám diplom a fotografii ze slavnostního ukončení kurzu, pořízenou na schodišti sokolovny v Novém Městě nad Metují.

Praktické využití nabytých vědomostí po absolvování kurzu nedalo na sebe dlouho čekat. Společně s nejbližšími kamarády a kamarádkami jsme začali připravovat 1. sokolský putovní tábor. Měl se uskutečnit hned v následujícím roce, tedy v roce 1949. Celá naše výdělečná činnost byla od té doby zaměřena na finanční zajištění tábora. Šlo o výdělky z různých brigád, vstupných z akademií a besídek a o nezanedbatelný výdělek za vstupné na dozvuky šibínek.

Protože v Sokole i mimo něj kamarádila děvčata i kluci dohromady, nechtěli jsme ani u putovních táborů dělat výjimku. Z dnešního hlediska by to byl dost těžko řešitelný problém. Tehdy jsme byli ve věku cca od 12 do 18 let. Abychom dělali dva tábo-

ry, jeden pro děvčata a druhý pro kluky, na to nás nebyl dostatečný počet. Také jsme nechápali, když na Pecce celý rok děláme veškeré akce společně, proč bychom se měli separovat. Nakonec jsme celý problém vyřešili šalamounsky – jako záruku pořádku a řádného chodu putovního tábora jsme přijali garanta z řad dospělých osob.

Na prvním táboře se této role ujal a také dobře zhostil pan Stárek. Jako místo konání byly po mnoha poradách vybrány Beskydy. Snad proto, že šlo o nepříliš náročný terén a pro nás zcela neznámý kraj. Stany jsme měli zapůjčeny od sokolského turistického oddílu z Lázní Bělohradu.

Denní rozkazy se bohužel nedochovaly, a tak jako svědek zůstalo jen pár fotografií, kromě několika neucelených a více či méně zasutých vzpomínek. Z fotografií lze zjistit, že prvního putovního tábora v roce 1949 se zúčastnilo, kromě pana Stárka, 15 až 16 dorostenců a dorostenek. Z toho 6 až 7 kluků a 9 děvčat.

Putovní trasu jsme měli rozpočtenou na cca 30 km denně. V horkých dnech a turisticky zajímavých to bylo i méně. Veškeré potraviny a výstroj včetně stanů jsme nesli na zádech. Každé ráno začínalo uvařením snídaně, likvidací tábora a uklidem opouštěného místa. Pak už následoval přesun po vytyčené trase, prohlídky turistických zajímavostí, uvaření oběda a k večeru vybudování nového tábora a uvaření večeře. Vaření oběda jsme často vynechali a pojedli

jíme něco po studenu.

Putování po Beskydech jsme začali ve Vsetíně. Po jeho důkladné prohlídce jsme vyrazili směrem přes Halenkov a Nový Hrozenkov k Velkým Karlovicím. Další dny jsme šli po česko – slovenské hranici směrem k Bílému Kříži. Odtud jsme sešli do údolí Ostravice k pomníku Maryčky Magdonovy ve Starých Hamrech. Přes Ostravici a Čeladnou jsme dorazili do Trojanovic a odtud lanovkou na Pustevny. Procházkou jsme navštívili sochu Radegasta a vystoupali na Radhošť. Přes Prostřední Bečvu jsme se dostali do Rožnova pod Radhoštěm, kde jsme už tehdy obdivovali skanzen v přírodě. Pak přes Valašskou Bystřici a přehradu Bystřička jsme naši okružní cestu zakončili opět ve Vsetíně. Pokud se dobře pamatuji, naše putování trvalo 10 – 12 dní.

Ze zpáteční cesty mi v paměti utkvěla jedna příhoda. V Olomouci jsme měli dost dlouhou přestávku (kvůli úsporám jsme jeli osobními vlaky). Před nádražím v Olomouci byl tehdy malý parčík a v něm nás Jirka Tichý vyfotografoval. Bohužel si nevšiml, že v pozadí snímku je budova olomouckého nádraží. To však neuniklo bdělému oku příslušníka VB. Jirku i s fotoaparátem zajistil, odvedl na stanici VB, kde dal film vyvolat. Inkriminovaný snímek z něho vystříhl a zbylý film si Jirka odnesl ponořený ve vodě v ešusu. Vše by bylo v pořádku, kdyby nebylo strašné horko. Jak se voda v ešusu ohřála, mohli jsme

jen pozorovat, jak se emulze s fotografiemi z podložky filmu odlupuje.

Druhý putovní tábor se konal v roce 1950. Šlo o fyzicky velmi náročný tábor, trvající přes dva týdny a vrcholící několika výstupy na štíty Vysokých Tater, včetně Gerlachovky, tehdy Stalinova štítu. Tento tábor garantoval svou přítomností pan učitel Zahradník.

Tábor začínal několika idylickými dny v údolí řeky Oravy. Zde jsme navštívili Oravský hrad, ale především jsme se fyzicky připravovali na Vysoké Tatry. Tam jsme se také po několika dnech přesunuli, a to nejprve do oblasti Štrbského plesa. Odtud jsme nejprve zdolali Kriváň a potom Rysy. Pak jsme tábor přesunuli do východní oblasti Vysokých Tater, a to louku před dnes již neexistující chatou Kamzík, pod stykem Velké a Malé Studené doliny. Stanovat v dnešní době v tak exponovaném místě Tatranského národního parku by bylo zcela vyloučeno, ale tehdy v polovině minulého století jsme k tomu nepotřebovali vůbec žádné povolení. Svě možná sehrála naše neskonálá mladická samozřejmost, slušné chování a šetrné ohledy k přírodě kolem tábořiště.

Jako zlatý hřeb programu jsme z této základny uskutečnili výstup na nejvyšší horu Vysokých Tater do výšky 2655 m. n. m. Měli jsme tehdy velmi podrobného knižního průvodce, podle kterého jsme se na Gerlachovku bezpečně dostali. První úsek se leze zezadu severní stěnou, po-

tom se od východu k západu, asi v polovině výšky, traverzuje gerlachovský vykotlaný zub, a poslední úsek se leze prudkým žlebem až na vrchol. Během lezení jsme zažili dva nerváky. První se stal v horní části severní stěny, kdy někdo uvolnil kámen a ten za varovných výkřiků proletěl necelého půl metru kolem Láďovy hlavy. V tom momentu by se v nás nikdo krve nedořezal. Až dodatečně nám došlo, co se mohlo stát. Helmy jsme samozřejmě neměli. Druhý, velmi nepříjemný zážitek na nás čekal při traverzu vykotlaného gerlachovského zubu. Tam nás totiž přepadla prudká bouřka s blesky a strašidelným hromobitím. Nejhorší bylo, že jsme byli uprostřed bouřkových mraků, tam jsme také poprvé viděli Eliášův oheň a ježení našich vlasů na hlavě. Bouřka, nebouřka, vrcholu jsme dosáhli už za krásného počasí. Na Gerlachovku jsme nelezli všichni, ale jen ti, kdo si troufali. Z děvčat to byla Jeriová a Voborníková, z kluků pak Tichý, Tázlar, Stárek, Žlab, spolužák Jirky z gymnázia Mikule a já. Vrcholovou skupinu jsem identifikoval z dochovaných fotografií a jestli jsem někoho opomenul, tak ať mně promine.

Ještě jeden zážitek nás

toho dne čekal. Přestože jsme byli po dvanáctihodinové túře unaveni, náš výstup jsme šli oslavit do Starého Smokovce. Vzpomínám si, že na otláčené nohy jsem si vzal bačkory. Ve Smokovci jsme slavili a přitom zapomněli na čas. Když jsme přišli k lanovce na Hřebínek, zjistili jsme, že poslední lanovka už odjela. Tak jsme vyrazili po silnici pěšky. Nebyli jsme ani v polovině cesty, když přišla prudká bouřka. Blesky švihaly do smrků kolem silnice a my se neměli kde schovat. Nejprve jsme dřepli uprostřed silnice, ale když už jsme byli celí mokří, z blesků a hromů otupěli, seřadili jsme se a za zpěvu šťastně dorazili až do našeho tábora. To už bouřka mezitím přešla a my si toho ani nevšimli.

Další túru jsme dělali Malou Studenou dolinou k Teryho chatě a odtud přes Příčné sedlo do Velké studené doliny a podél Zbojnické chaty zpět do tábora. Dalším naším cílem byl Lomnický štít, ale zda jsme jej zdolali, dnes už nevím. Poslední naše túra byla podél Skalnatého plesa na Kežmarský štít.

Nejdelší a nejkrásnější byl 3. putovní tábor v roce 1951. Začali jsme v Liptovském Hrádku, odkud jsme šli podél Černého Váhu a Ipoltice na hřeben

Nízkých Tater v oblasti Velké Vápenice. Odtud jsme chtěli jít na hřebenovku přes Královu Holu do údolí Hnilce a k Dobšinské ledové jeskyni. Až na Velkou Vápenici jsme došli překrásnou a divokou krajinou bez větších problémů. Zde však byla hustá mlha, pokrývající celý tatranský hřeben. Pokračovat po něm v mlze na Královu Holu nemělo smysl, a tak jsme se vrátili z Velké Vápenice dolů jižním svahem směrem k Helpě. Kupodivu jsme se do ní trefili. Na vlakové zastávce byla menší epizoda. Láďa Tázlar se při holení pořebral a naše zdravotnice Jarmila Divišková mu rány ošetřila nějakým lapisem, po kterém v místech jeho aplikace Láďa zčernal.

Z Helpy jsme vlakem přešli k Dobšinské ledové jeskyni. Po její prohlídce jsme přešli krásným Stratenským kaňonem do rázovité dědiny Stratená. Z ní jsme se vyškrábali na její jižnější plošinu Slovenského ráje – Geravy. Po ní jsme přešli na plošinu Glac a naši pouť jsme ukončili na Kláštorisku. Kláštorisko je turistickým centrem severní části Slovenského ráje. Z jediných zajímavostí je tu zřícenina bývalého kláštera. Jinak je to nepřilíh zajímavá oblast, silně narušená turistickým ruchem, chatovou osadou a restaurací v turistické chatě.

Když pak učitel Zahradník druhý den s několika kluky šli do Hrabušic zjistit, zda nám vlak došle základní vybavení tábora, především pláty a kouřovod na polní kamna, my jsme vyrazili hledat vhodnější místo k postavení tábora. Měli jsme štěstí, vyrazili jsme do údolí Bílého potoka a tam při jeho soutoku s Hornádem jsme našli překrásný palouk. Přímo nad ním se majestátně pnul

Tomašovský výhled. Bylo rozhodnuto ihned a jednoduše. Vrátili jsme se na Kláštorisko, pobrali veškeré věci, nechali tam jednoho posla a šli jsme šťastni na nové tábořiště. Bylo tam všechno, co jsme potřebovali – krásná přírodní scenérie, klid, samota a voda na vaření z Bílého potoka. K našemu překvapení reakce pana učitele nebyla zcela pozitivní, ale podvolil se drtivé většině. Z dnešního hlediska ho plně chápu, na Kláštorisku by měl rozhodně větší pohodlí, např. normální záchod a možnost kdykoliv zajít na kávu či pivo.

Během následujících deseti či čtrnácti dnů jsme si prohlédli prakticky všechny kaňony Slovenského ráje. Také vybavení tábora jsme dotáhli téměř k luxusu. Naši chloubou byla dobře fungující kamna. Ze vzdálenějšího okolí jsme navštívili Spišský hrad.

Závěrem krásného třítýdenního tábora jsme vlakem přešli do Bratislavy a navštívili jsme také hrad Děvín nad soutokem Moravy s Dunajem.

Rok 1951 byl poslední, kdy se nám podařilo putovní tábor zorganizovat. Bylo to pro nás stále těžší, od roku 1950 nás již řada studovala na vysokých školách v různých koutech republiky, a tak nabíhající povinnosti pomalu vytlačovaly naše aktivity v rodné Pecce.

Ale ještě nyní, více než po půl století, si rád na peckovské putovní sokolské tábory zavzpomínám. Před lety mě zastavil na ulici v Pecce pan Žlab a řekl mi, že putovní tábory patří k nejhezčím vzpomínkám na jeho dětství.

Jaroslav Havelka.

Vrcholová skupina na Gerlachovce.

Jak se učilo po válce

Dopis čtenářky

Odebírám a nechávám si číst Listy Peckovska, protože pro vadu zraku nemohu číst sama. A tak mě napadlo, že i já se podělím o vzpomínky na své působení ve škole na Pecce a ve Stupné.

Na Pecce jsem začala učit v lednu 1945. Z Lázní Bělohradu, odkud pocházím a kde jsem byla doma, jsem chodila pěšky, když to bylo možné, jezdila jsem na kole. Bydlela jsem s kolegyní v hostinci „U Fejfarů“.

Ve škole byli tenkrát ubytováni „národní hosté“, němečtí civilisté, kteří utíkali před blížící se frontou. Školáci dostávali jen domácí úkoly, pro které si chodili do prozatímních tříd v hostincích. My učitelé jsme byli k dispozici obecnímu úřadu.

Na Pecce jsem tedy prožila konec války. Praha povstala 5. května, ale Pecka prožila povstání již ve čtvrtek 3. května. Zaválaly československé vlajky, na náměstí se jásalo. Pak však přišly zprávy, že se od Borovnice blíží werwolfové. Peckovské důstojnické velení v uniformách se skrylo na hradě a my jsme byli (jako spojky) v pohotovosti. Chlapci ještě stačili položit zátaras z připravených poražených stromů. My jsme ochotně hlídaly odložené bundy a kabáty.

V pátek se „povstání“ na Pecce opakovalo znovu a v sobotu jsem volání

Československého rozhlasu o pomoc zaslechla doma v Bělohradě. Němečtí vojáci se snažili uprchnout k americké armádě. Jeden takový, po zuby ozbrojený oddíl, drželi v šachu na náměstí naši peckovští málo ozbrojení hoši. Němci si pak vyjednali odchod do lázní, ovšem i se zbraněmi. Kam potom odešli, to nevím. A pak už jsem vítali vítěznou Rudou armádu s hlučnými tanky i prostými koňskými povozy. Tenkrát jsme sovětské vojáky vítali s láskou a vděčností. Velká družba, připíjení vodkou, fotografování, ale hlavně odpočinek a vytoužená očista po válečné cestě i nedávných bojích. Slavnostní uvítání a pohoštění důstojníků bylo „U Roubalů“, ale pivo jsme tam nosily my kantorky z hostince „U Fejfarů“.

Potom jsem se ještě nějaký čas učili v hostinských sálech, ale když nám byla zima a venku svítilo sluníčko, posloužily nám vyhřáté meze. To už školu opustili „národní hosté“ a mohlo se začít uklízet. Konečně začalo normální vyučování. Tenkrát jsem také na Pecce zažila zatmění slunce. Bylo teplo, s kolegyní jsme odpočívaly na zahradě „U Fejfarů“, když na přírodu padla zvláštní tísnivý klid. Ptactvo přestalo zpívat, drůbež se schovala do chládku, psi se skryli v boudě. Nastala téměř noc, slunce zhaslo.

Pak se zase začalo rozednívat, vše se vracelo k normálnímu životu a z nás opadávala tíseň. To se už blížily prázdniny, ale tenkrát byl školní rok prodloužen asi o 14 dní. Také jsme se školáčky chodili sbírat do okolních lesů borůvky. Ty byly určeny pro zpestření stravy osvobozeneckých vojáků, kteří se zotavovali po zajateckých útrapách. Ve dvoře statku Šturmových byly na voze připraveny dvě kádě, do kterých pilně sběrači sypali obsah svých džbánků. Ale byly i žně, takže nebylo člověka, který by tento vzácný dar dovezl na místo určení – do Nové Paky. I stalo se tenkrát toto: do vozu zapřáhli koně, mne posadili na vozík, do ruky dali bič a řekli: „Jedte!“ Já jsem namítala, že to s koněm neumím, ale odpověď zněla, že mi dávají s sebou studenta a o nic ať se nestarám, že kůň je rozumný, že nás tam i zpátky bezpečně doveze. A bič že mám jen pro párádu. A vše se stalo tak, jak řekli.

Po prázdninách jsem učila na jednotřídní škole na Horákách u Staré Paky. Pan řídící byl totiž povolán na vojnu. Tam jsem učila jen do konce roku, pak jsem byla vyslána do pohraniční obce Stupná u Pecky. Místní obyvatelstvo se již dlouho dožadovalo, aby se mohlo na zdejší jednotřídce vyučovat. Ale když jsem po Novém roce 1946 přišla, byla ve třídě ještě sláma po „národ-

ních hostech“. Teprve potom byla vyhledána paní školnice, velmi obětavá místní důchodkyně. Dalo nám velkou práci třídu vymalovat a natřít okna. S velkou pomocí maminek jsme parkety osvobodily od všech olejových nátěrů a nalakovaly po vzoru školy ve Svatojánském Újezdě, kde jsem předtím také učila (ta podlaha se mi moc líbila). Za první republiky byly na skupenské škole třídy dvě – německá a česká. Za okupace už jen německá, německý pan řídící byl na frontě a jeho manželka čekala na druhou vlnu odsunu.

Já jsem našla útočiště v pokojíčku na statku u Kociánových. Hospodyně byla vdova a na statek byl jmenován správce, ale vládla stejně hospodyně. Tenkrát jsem se naučila dojit krávy. Většinu zemědělských prací jsem znala z prázdninových brigád ještě za studií za války. Kosou jsem uměla sekat již z domova. Tak jsem mohla pomáhat o letních prázdninách i o žních na statku u Kociánů.

Ve třídě jsem měla asi 20 dětí, ale potíž byla v tom, že starší žáci z německých rodin, které nebyly odsunuty, neuměli dobře česky, takže nemohli navštěvovat školy na Pecce nebo v Nové Pace. Ve stupenské škole byly děti od prvního do osmého ročníku, byli to Češi, Němci, Maďaři a Romové. Kdo neuměl, musel se

nejdřív naučit česky. Jako na každé malotřídce byli žáci rozdělení do tří skupin. Začátky byly obtížné. Ale velikou výhodou bylo, že při přípravě divadelního představení jsem měla k dispozici představitele od šesti do patnácti let. A dokonce hrály i děti předškolního věku. Připravovali jsme „Perníkovou chaloupku“. Kulisy nám namaloval místní občan, pan Čotek, chaloupku vyrobil místní truhlář. Pokryli jsme ji pravým perníkem a střechu perníkovými taškami, které nám upekli v peckovské cukrárně. Na představení byli pozváni žáci okolních škol a samozřejmě i místní občané. Vše se vydařilo. Po posledním otevření opony bylo dovoleno všem dětem, aby si naloupaly perníček. Chaloupku jsme použili ještě na alegorickém voze, když jsme se s pohádkou „Sněhurka a sedm trpaslíků“ účastnili dětského dne na peckovském hradě.

Po různých oslavách a besídkách jsme vyrukovali se všemi básničkami, písničkami a tanečky a z vybraného dobrovolného vstupného jsme dětem nakupovala školní pomůcky i učebnice. Žáci byli většinou z chudých rodin. Kdo tehdy osídlil pohraničí – bývalí čeledínové a podruzi, kteří toužili po kousku vlastní půdy. Vše, co se urodilo na školní zahradě, vylepšovalo dětské svačiny. Z třešně a jabloní sklízeli ovoce nejstarší žáci, kteří byli od malička zvyklí lézt po stromech. O zásobu dříví na zimu se postarali otcové,

kteří dříví pořezali, starší hoši štípali a menší děti polínka v kůlně rovnaly. Strach z úrazu jsem neměla, protože na tuto práci byli zvyklí z domova.

V roce 1949 jsem se provdala. Manželovi rodiče bydleli také ve Stupné, ale on pracoval v Rybitví u Pardubic ve výzkumném ústavu léčiv. Na Vánoce 1949 jsme připravovali velkou vánoční besídku, skupenské maminky se vydaly na „koledu“ do Nové Paky a na Pecku a donesly různé hračky a jiné dárky pro děti. Za darované peníze jsem nakoupila knížky. Byla mezi nimi i leporela ilustrovaná malířkou Fišerovou-Kvěchovou, doplněné verši bělohradské spisovatelky Leontýny Mašínové. Tenkrát jsem ji v Bělohradě navštívila a ona mi ty knížky ochotně podepsala. Tenkrát dostaly vánoční nadílku všechny stupenské děti – od nejmenších, které dostaly hračky, větší obrázkové knížky, ti nejstarší žáci zábavné knihy přiměřené věku. Maminky napekly cukroví, a tak se besídka velmi vydařila.

Na jaře 1950 jsem už čekala miminko, a tak jsem na rozloučenou s dětmi uspořádala zájezd do Prahy. Místa v autobuse doplnili i někteří rodiče, kteří pomáhali s dozorem. Děti měly zájezd zdarma, dospělí jen nejnutnější výlohy. Pomáhal i můj manžel. Prohlédli jsme si Pražský hrad, zoologickou zahradu a skončili jsme v Národním divadle na baletu „Šípková Růžen-

ka“.

V říjnu 1950 jsem se stěhovali do Rudníku, kde v chemické továrně našel manžel práci a dostal byt v první zdejší novostavbě. Za synkem brzy přispěchala dceruška. A ti byli ještě velmi malí, když zemřel stupenský dědeček a babička zůstala sama. Obě naše děti u ní trávil většinu svých prázdnin. Moc dobře si pamatují, jak je babička každou neděli brzy ráno budila a vodila na Pecku do kostela. Chodili za každého počasí, azyl nacházeli na faře, tam se přezuli, případně usušili. Zatím jim maminka pana faráře Františka Kalenského připravila snídani a pak už šli všichni na mši svatou do překrásného peckovského kostela.

Po čase převzala babička Štefanová péči o mariánskou kapličku ve Zlatnici. A tam se také chodilo každou neděli odpoledne. Obě děti pomáhaly babičce při čištění studánky, kapličky i okolí. K pobožnostem ve Zlatnici se scházely ženy ze Stupné i okolí. Peníze z pokladničky použila babička na opravu a obnovení křížové cesty, která u kapličky dodnes stojí. Naše děti se v kapličce modlily krásnou modlitbu:

Matičko Kristova, mám
Tě tak ráda,
Úsměv Tvůj rosou mi do
duše padá.
Zdá se mi, že hledíš
z nebeské výše,
Jak před Tvým obrazem
modlím se tiše,
za ty, jež miluji, modlím se
tiše.

Ty květy bělounké

k nohám Ti kladu,
kvetou Ti krásnější
v nebeském sadu.

Mé jsou jen prostinké, polní
jen tráva,
ale sem na oltář láska je
dává,
upřímná, dětinná láska je
dává.

Chraň ty, jež miluji, přimluv
se za ně,
šťěstí ať ozáří drahé jich
skráně.

Mně vypros, aby až zestárnu léty,
duše má zůstala jako ty
květy,
prostá a nevinná jako ty
květy.

Po čase přicházel do Zlatnice ze Studence známý „forbátr“ – předříkávač Alois Beneš. On vořoval procesí na známá poutní místa (m.j. i do Vamberku). Ten později babičce pomáhal s úklidem kapličky i okolí a pobožnostmi. Protože byl vdovec a babička vdova, uzavřeli sňatek i v poměrně vysokém věku a žili spolu ve Studenci. I pak se ještě dlouho o kapličku ve Zlatnici starali.

Myslím, že by bylo velmi zajímavé vybudovat naučnou turistickou stezku z Pecky až do Zlatnice. Vedla by kouzelnou přírodou. Možná by se mohla obnovit vzpomínka na původní větrný mlýn, který ve zdejším kraji stával. Končila by ve Zlatnici, kde se ve středověku úspěšně dolovalo zlato, jak je vidět ještě i dnes. Ale to jsem se ve vzpomínkách zatoulala hodně daleko...

Přeji, aby se Listy Peckovska líbily všem čtenářům tak jako mně.

Marie Štefanová, Rudník

Ze střípků mé paměti 10 - A to byl její muž legionář...

Dnes sahám pro střípek z mých pamětí, který je starý sedmdesát let. Stokrát jsem si ho připomněla, mnohým jsem o té události vyprávěla, ale dnes prvně o něm píši. Psal se rok 1938 - podzim. Bylo mi osm let. Já i moji kamarádi jsme byli zasaženi událostmi 30. let minulého století. Věcem jsme moc nerozuměli, ale tolik se toho měnilo. Události toho období přinášely mnoho změn. Poznávali jsme to na vztazích mezi českými dětmi a dětmi ze Stupné. Např. školáci, kteří chodili do peckovské školy, nám najednou nadávali: „Jste čeští psi!“ Děvčata Horčíčková, která nosila do některého z peckovských obchodů čerstvý chléb, si už nezpívala střídavě českou a německou písničku, ale zpívala jen písně německé a s námi se už nebavila. I dospělí ze Stupné, kteří chodili v neděli do peckovského kostela na mši (o deváté byla německá), sotva odpovídali na pozdrav.

V roce 1938 byl X. všesokolský slet a v Pecce bylo okrskové cvičení. V těch dnech se na Pecce odehrávaly velké vojenské manévry. I na tyto události mám vzpomínky, ale vše je

méně jasné než ta hlavní z přelomu září a října 1938. Byl podepsán Mnichovský diktát a vytyčovaly se nové hranice po zabrání pohraničí. Víme, že lidé plakali, ale i nadávali, byli nešťastní, bezradní, podvedení ... Jak to chápaly děti?

Stupenští s henleinovským nadšením šli sami vykolíkovat novou hranici. U stupenského kostelíka jich byla většina, i Stupeňáčka bába Tauchmanka (kouřila fajfku) seškrabávala kůru stromů a zarážela kůly, které se červeně natíraly. S henleinovským nadšením byla vytvářena třetí říše. Naši rodiče a prarodiče u nového vytyčování hranic druhé republiky nebyli, měli zaťaté pěsti a slzy v očích. Ale děti ze Žižkova tam byly.

Na české straně jsme sledovali události. Mnohé občany jsme znali, např. můj dědeček chodil do Špičanova mlýna pro domácí chléb a já jsem chodila s ním. Ten den u kostelíka jsme jen okukovali, nic víc. A pak se to stalo: na koních přijelo asi pět nebo šest ordnerů (pozn. red.: byli to příslušníci úderných organizací SdP, terorizujících ve 2. polovině 30. let a zvláště v roce 1938 čes-

ké obyvatelstvo v pohraničí). Snad chtěli vidět, jak práce pokračují, ale byly tam ty české děti. A tak dva frajeři mezi nás najeli. Koně jsou rozumná zvířata, nic se nám nestalo, ale jak jsme se rozutíkávaly, upadl Jarka Havelka a na okamžik byl pod koněm. Paní Havelková, která se právě sháněla, kde má syna – a uviděla ho pod kopyty koně, vykřikla a omdlela. Vše se událo velmi rychle, Jarka vstal a běžel k mamince a my ostatní také. Snad jsme všechny viděli poprvé v mdlobě člověka, bezvládnou paní Havelkovou. Jarka plakal a my zděšeně přihlížely. Ta vypjatá situace navrátila

mamince Havelkové vědomí, všechny nás sebrala a odvedla domů.

Když se mluví o Mnichovu a vedou se moudré řeči o tom, jak jsme se měli bránit nebo ne ... co měla dělat vláda, parlament, prezident Beneš apod., tak já vidím nás (usmrkané děti – parafrázuji slova z Čapkovy Matky) u stupenského kostelíka, klubko malých dětí a německé fašistické nadlidi na koních.

Když jsem doma vyprávěla, co se u kostelíka stalo, děda dodal: „A to byl Tauchman, její muž, legionář na Rusi!“

Vzpomínala Helena Blažíková

Moje babička Julie Věchtová u Reichsgrenze - říšské hranice.

-Soukromý archiv Heleny Blažíkové-

40 let tomu nazad

Hřmělo na nebi – roje letadel, hřmělo na zemi – kolony veteránů tanků s pěticípou červenou hvězdou.

To srpnové ráno jsme nedospali. „Zabíraj nás Rusové!“, klepal na naše přízemní okno soused S. A tak jsme my, Novopačáci, šli mezi ně na silnici. Těm asijským ušmudlaným obličejům bylo divné, že se tu pohybuje mladík v pyžamovém kabátku a kraťasech, že jim plynně v ruském jazyce vysvětluje, že „zděs nět Germanija, ni kontrarevolucija, iditě damoj sečas...“

Ano, mažte domů sklízet urožaj a pěstovat demokraciju.

Hledali cestu na Boleslav a Prahu. Tak jsme jim otočili silniční směrovky a oni uvízli v zácpě na Brdě, Krsmoli, bloudili v obcích s podivnými názvy Proseč, Roškopov, Syřenov.

Stáli. Stáli také u závor železniční zastávky Nová Paka. Pan Jandík jim nechal dole závoře, rozdělil kolonu a uklidňoval je slovem „minutočku“, což dalo dvě hodiny. To už mezi nimi byli Poláci a státní rozhlas informoval, že se přidaly státy Varšavské smlouvy.

Byl to těžký den.

A je tomu 40 let. My, co jsme prošli tvrdou bolševizací, bychom měli toto připomínat mladé generaci.

Miroslav Procházka

Všechny cesty vedou do Pecky 5

Putování za lidovými chaloupkami na sever a východ od Pecky

Když v Peckovských listech v loňském roce vyšel původně neplánovaný 4. díl mého putování za lidovou architekturou na Peckovsku, opravdu jsem si myslel, že je to konečně již epilog. Jenže člověk míní a Pecka mění: v roce 2007 jsem tam opět strávil svou dovolenou a navíc otevřel již druhou výstavu s názvem "Magická krajina Peckovska", na které bylo možné spatřit nejen lidovou architekturu, ale i smírčí kříže a krajinné záběry. Přitom jsem samozřejmě opět v okolí Pecky „prochodil, co se dalo“ a tak při letošní bilanci nabytých poznatků mně náhle došlo, že tam jsou místa (a nejen „chaloupková“), o jejichž návštěvě jsem ještě nestačil napsat. A když i peckovská knihovnice paní Věra Trybenekrová souhlasila, abych i ony loňské toulky zpracoval pro Listy Peckovska, nezbyvá mi, než se jejich čtenářům omluvit a doufat, že stejně jako dřív je bude ještě i toto povídání zajímat...

Východiskem našeho pátého výletu bude opět peckovské náměstí, z kterého nás povede žlutá značka ve směru na Borovnici. Kolem několika roubenek sejdem do údolí Brodku a dáme se vlevo po silnici ke hřbitovu za hezkých pohledů vlevo na „peckovský Betlém“ (jen ona nešťastná novostavba č.143 měla být nižší...). Ze silnice odbočíme po chvíli vlevo na

koupaliště a pak k rybníčku Krakůvka, za nímž stojí penzion Myslivna. Odsud značka vede ještě chvíli po silnici, pak odbočí vlevo do lesa a táhle stoupá na malý hřbít, z nějž opět sebereme k silnici a přes ni zamíříme pěšinou do hustého lesa. Ta vystoupá znovu k silnici, kde se k ní zleva připojí modrá značka z Nové Paky do Zadního Mostku a jde po ní vpravo k jejímu vrcholu, odkud se otevře hezký pohled na Borovnici a Čistecovou hůru (587 m). Pak se silnice stočí ostře vlevo, žlutá značka z ní odbočí vpravo a kolem nádražička sejde přes koleje k západnímu okraji Borovnice.

Ve značně dlouhé vsi uli-

cového typu - o níž je první zmínka z roku 1382 - se zachovalo dvacet (!) roubenek a nejhezčí z nich je kousek vlevo od místa, kde značka dojde k silnici. Je to mohutný dům č.22 s krásnou lomenicí, čtyřosým průčelím a pískovcovým portálem a hned vedle stojí archaická roubenka č.23. Od ní nedaleko na okraji polí - proslulých nálezy zkamenělých přesliček a kapradin, jakož i granátů - stojí na téže straně jako č.22 další krásná roubenka č.29 z roku 1806 s kabřincem, zachovalou černou kuchyní a roubeným výměnkem a nepřehlédneme ani sousední roubenku č.30 rovněž s výměnkem. Po návratu k sil-

nici, jdeme po ní vlevo, zprava se připojí nám již známá modrá značka, která nás opustila před borovnickým nádražíčkem a kolem roubenek č.8, 10 a 12 a krásné sochy P. Marie z roku 1764 dojdeme k baroknímu kostelu sv. Víta z let 1720-22, obklopenému dalšími půvabnými sochami. Od kostela se nám vpravo otvírá pohled na mírné návrší, kde se ještě po roce 1950 otáčely lopatky proslulého větrného Haklova mlýna. V dolní části vsi poté míjíme vlevo u silnice roubenku č.60 a za zhlédnutí určitě stojí vpravo od silnice roubenka č.147 a pak vlevo roubené domy č.85 s pěknou lomenicí, č.88 s křížovou podstřešní světničkou a č.144 s boční světničkou.

Poté již bez značky sledujeme silnici do blízké Borovničky s novogotickým kostelem Božského srdce Páně z roku 1929, lidovou sochou Nejsvětější Trojice a několika roubenkami (např. č.16, 23, 24 a 27). Ze vsi pokračujeme dále po silnici (lze i vlakem - nad nádražíčkem je č.152 s roubenou podstřešní světničkou) přes les do Mostku kolem roubenky č.48, odkud se dáme vpravo po silnici na Horní Brusnici a za tratí opět vpravo do místní části Mostecké Lázně. Zde se rovněž zachovalo několik roubenek, např. č.173, 174 a 176, ale nejvíc se nám určitě bude líbit

Borovnice čp. 22.

Mostecké lázně čp 172.

č.172 s hezky obnovenou lomenicí a přízemní křížovou světničkou. Na konci Mosteckých

Lázní přijdeme k červené značce, po níž se dáme vpravo a na blízkém rozcestí vlevo po modré. Ta nás lesní cestou přes kótu 546 m vyvede z lesa na svah nad Vidonicemi a lukami k Červenému vrchu. Zde odbočíme z modré vpravo do lesa, asi po 1 km křižujeme zelenou a po dalších zhruba 800 m objevíme na kraji lesa pramen Javorky. Nyní buď můžeme tento potůček sledovat trochu dobrodružným teré-

nem až k zelené značce již v údolí před koupalištěm nebo se od pramene vrátit zpět k zelené značce, nacházející se ještě na hřebítku a pak se po ní dát vpravo z kopce do zmíněného údolí. Odsud asi po 20 minutách dojdeme do areálu koupaliště a po případném osvěžení či občerstvení (nebo obojím?) nás již známá cesta dovede na náměstí v Pecce.

Petr Luniaczek
České Budějovice

Peckovské hádanky 2

Milí čtenáři, v minulém čísle jsme vám zadali první peckovskou hádanku. Spousta čtenářů tipovala např. dům naproti textilní továrně. Pro mnohé to byl úkol snadný, nenechali se zmást zahradou před domem, která dnes neexistuje, jinou fasádou ani starými okny. Hned hlásili, že je to přece opatrovna, dnes dům dr. Zachovala. Mnozí vzpomínali, jak ještě do opatrovny docházeli, jak si hráli na zahradě na pískovišti a houpali se na houpačkách. Vzpomínali na milé a obětavé řádové sestry, které se o ně staraly.

Dům čp. 208 byl postaven především díky řezbář Jose-

Děti z opatrovny v roce 1943.

fu Pátému. Byl to muž velmi zbožný a dobročinný. Měl rád malé děti a poté, co se při své práci ve světě seznámil s opatrovnami pro děti (dnes mateřské školy), rozhodl se něco podobného zřídit i v Pecce. Ale svůj úmysl nemohl uskutečnit, protože ho překvapila těžká nemoc. Odkázal tedy poslední vůlí k tomu účelu svůj domek se zahradou a polem, navíc jeho výslovným přáním bylo, aby ke spravování opatrovny byly povolány školské sestry de Notre Dame (v Pecce pak působily Valburga Špatenková a Petra Houdková, učily děti zpívat, přednášet, kreslit, hrát různé hry a divadlo, Petra učila náboženství,

pochovány jsou na peckovském hřbitově).

Příbuzná Josefa Pátého Josefa Gaudlová sbírala několik let po známých - hlavně duchovních - další finanční prostředky, aby byl získán potřebný kapitál na vydržování opatrovny. Po částkách sebrala 10 000 zl. Domek čp. 98 se však pro opatrovnu nehodil, byl tedy prodán a za získané peníze byla na darovaném pozemku od Antonína Šormy (zahrada u domu čp. 44) za přispění obce a místní záložny postavena nová budova čp. 208, která byla 26.6.1902 slavnostně otevřena jako peckovská opatrovna.

Hádanka č.2 zní: **O jaký dům v Pecce se jedná na tomto obrázku?** Odpovědi s případnými poznámkami týkajícími se historie nebo obyvatel objektu můžete adresovat na Místní knihovnu v Pecce (knihovna.pecka@cbox.cz) nebo na Úřad městyse Pecky. Těšíme se na Vaše odpovědi!

-r-

Jiří Moldavit **Legenda o pokladu kartuziánů**

*Že touží žezlo zlaté
po groši církve svaté
to pokladu se týká
za Jičínem v klášteře.*

*V míře lidské postavy
v čele s pánem Ježíšem
stvořen celý ze zlata
stál zde apoštolů sbor.*

*„Ano, kořist bohatá
byla by to pro Vídeň ...“
To zní ze slov opata
proti trůnu práva vzdor.*

*Hledali pilně mniši
tam kolem hradu Pecky
a našli zlatu skryši
před lupičem s korunou.
Ať císaři vždy patří
ta mince s hlavou jeho,
to z bible brali bratři
jako platný světa řád,
leč jejich zlaté sochy
nejsou zbožím vladaře!
A nyní kámen plochý
pevně zavřel mezeru,
za kterou v nitru skály
zmizel apoštolů sbor ...
A svíce, které plály
při té noční robotě,
pak zhasly kdesi v dáli
na cestě ke klášteru.*

*To svěřil písmák peru,
co při louči se mlelo,
že někde v pevné skryši
tam kolem hradu Pecky
prý skryli moudří mniši
poklad ceny záchranné.*

*Snad nebyly to sochy,
snad byly to jen sošky,
jež ukryl kámen plochý
za tvrdým čelem skály.*

*A co říci na konec?
Dvě sojky se tam smály,
když našla holka malá
místo hříbu růženec ...
A nikdy nezvěděla,
že jako dítě měla
k pokladu cestu dlouhou
jenom pouhých kroků pět.*

(Legenda je součástí připravované knihy Pohlednice ze zemí Koruny české)

Albertina Bendová : dodatek k LP 2/08

V minulém čísle jsme uveřejnili v rubrice Osobnosti Peckovska portrét Albertiny Bendové. Mimo jiné jsem k jejím aktivitám napsala, že kreslila a malovala, většinou obrázky svatých, a že pro peckovský kostel vymalovala obraz sv. Terezie. Poprosila jsem tedy našeho pana faráře, aby se po tomto obraze podíval. Pátrání bylo úspěšné, pan farář objevil obraz (signovaný=podepsaný) na půdě fary a dnes visí v jeho pracovně, kde jsem ho s jeho dovolením vyfotografovala pro čtenáře našich listů.

-vř-

Vyvolávání fotografií bude pokračovat

V letošní výstavě Tváře a portréty: Pecka před sto lety jsme na hradě představili výběr z několika stovek fotografií Albertiny Bendové z počátku 20. století.

Následně hrad darem získal další skleněné negativy, tentokrát od místních fotografů Josefa Pátého (začátek 20. století) a Jana Tichého (30. - 50. léta).

Pražská nakladatelka a typografka Daniela Houšková, která hrad poslední dobou často navštěvuje, zareagovala na vyprávění o těžkostech při vyvolávání fotografií v dnešní době naprosto vzácným způsobem - darovala hradu funkční polygrafický přístroj. Díky tomu můžeme prožívat krásná dobrodružství při vyvolávání starých negativů přímo. V zimních měsících připravujeme na hradě pro veřejnost jednodenní fotografickou dílnu. Daniele Houškové upřímně děkují.

Věra Kociánová

O posvícenské huse

Bodejž tě husa kopla – Kde husy, tam štěbety, kde ženy, tam klevety – Husa má o sv. Martině posvícení. Jsem pozván tuto neděli na posvícení. Abych nešel? Stojím před vraty hostitele, náves plná svátečně oblečených hostů, držím v pozdvížené pravici studené stehno husí a v levici malou skývu chleba. Mám k husám vůbec náklonnost zvláštní. Ve vzpomínce vidím maminčinu do masnoty namočenou peroutku, kterou vždy v pátek potírávala lívance a vdolky. – Je někdo, kdo by nevěděl, že podnes chutná část se jmenuje „biskup“? Mám psát o užitečnosti, o zlaté vonné pečení? O libém perlovém sádle? O pikantní, chutné krvi? O husích játrech? Paštice?

Mám zavadit o husí brk, jímž první psával Anonymus Valesii, po něm Hus, Dante, Komenský, Němcová, Newton, Humboldt?

Staří Keltové, žijící v Anglii, chovali husy pro krásu. Věrná Penelopa bavila se s Odyseem o husách velmi živě, a u Římanů sídlily na Kapitolu za to, že spasily vlast. Karel Veliký zanášel se chovem husí velmi pilně, též Pražané měli drůbežářský závod v Libuši.

Potrefená husa nejvíce kejhá – Čumí na mě jako husa do flašky, hlupák – Myslím, že se mnou husy pásal. U starých Egyptanů byla husa symbolem dětské vděčnosti a galantní Pařížané obdivují na scéně sněhobílé baletní figurantky, pro jejich tělesnou krásu a umění tančit jinak než lesjolie grues /krásné husičky/, píše ve svém fejetonu roku 1875 J. Neruda.

Mě dráždí husák, pobolívá mě houser a husička bych řekl o slečně mdlého rozumu. Vyčetl jsem německé přísloví: Tři ženy, tři husy a tři žáby – a už je hloucho na jarmarce.

Když tovaryš svého mistra požádá o ruku jeho dcery, mistr řekne: „Rozmysleme si to trochu, počkejme až na Martina.“

A o Martině, 11. listopadu dostane pak tovaryš na stůl husu a do náručí holku. Věru, že má otec mistr právo na opatrnost, neboť nic na světě pracněji se nevychová než housata a děvčata. Sotva jen trochu povyroستlo, má to tisíc nepřátel v dravé zvěři.

Duchaplný Laboulaye dí, že „husa je povahy opravdové, ba filozofické, moudré. Ano, husa má vnitřní cenu.“

Nejednako Bůh rozdává, jednomu hus, druhému páva.

Dost tlachání o huse domáci. Můj soused je muž v zástěře, jeho koníčkem je pečení. Např. doporučuje, jak do pekáče upravit divokou husu: /loví se u nás na tahu/ 3 až 6 dnů může viset v peří, poté se dává do mo-

řidla. Nezapomeňte ji ošukbat, vykuchat a vytřít tlučným jalovcem a solí. Peče se na másle se slaninou. Už má barvu, honem vyříznout prsíčka. Kostí se drobně rozsekají v hmoždíři se smaženými játry, žaludkem, smaženou zemlí, několika žloutky z vařených vajec natvrdo a zelenou petržilkou. Zalejeme sklenkou červeného vína. Takto upravená omáčka se procedí a nalije na husí zvěřinu narovnanou na míse.

Zkusil jsem dle návodu péci, ukuchtil jsem zvěřinovou sedlinu. – „Soused, nechcete ochutnat husí stehna v šouletu?“ vábil jsem ho. „Brrr! Naskakuje mi husí kůže. Neměl jsi příliš přestárlou husu?“ zchladil mě.

Letos mám zase k husám náklonnost!

P.S. Až napadne sníh, budeme drát peří vnučce do výbavy.

Miroslav Procházka

Moje pražská vycházka

Konečně mi skončilo vyučování. Dnes to bylo nekonečné, skočím si na internát pro věci a vzhůru do víru velkoměsta. Když mě viděla vychovatelka odcházet, málem mě nepoznala. Ptala se mě, jestli nejdu na rande. Ujistila jsem ji, že chci jen vypadat hezky upraveně. Jí by trochu upravenosti taky neškodila, pomyslela jsem si pro sebe. Mám jet metrem nebo tramvají? Vybrala jsem si metro.

Vystoupila jsem na Muzeu. Zašla jsem do knihkupectví Luxor. Cestou jsem potkala Ondru Brzobohatého, vedle má jeho táta divadlo, říkála jsem si, že bych ho tady mohla potkat - a náhodou to vyšlo, měl

na očích docela velké sluneční brýle, asi si myslí, že ho takhle nikdo nepozná.

V knihkupectví byl křest knihy Lukáše Pollerta. Měl s sebou i svoje dvě děti. Asi nemá hlídání. Děti se očividně nudily, lezly tátovi na klín a pořád se ho ptaly, kdy půjdou domů. On se přesto dokázal plně soustředit na zvědavé otázky novinářů a usmívat se do objektivů kamer a fotoaparátů. Potom jim šel koupit do baru sušenku. Děti měly radost a místo, aby ji snědly, rozdrobily ji na podlahu a pak se v drobečkách po vyvály. Pokárání je neminulo. Už mě to tam nebavilo, tak jsem odkráčela směr Mústek.

Náhle slyším nějaké bub-

ny a za chvíli vidím známou vlajku a deset holohlavých kluků a holek v oranžových a bílých prostěradlech. Kdo jiný by to mohl být než kršnovci, tedy já jim tak říkám. Měli košíček na příspěvky. Poskakovali, zpívali a lákali lidi k sobě.

Nesmím zapomenout si vyzvednout kulturní přehled ve Slovanském domě a pak akorát dojdu na večeri. Mám hrozný hlad a žízeň.

Před Slovanským domem jsem si všimla červeného koberce a nějaké palmy. No nedá se nic dělat, tady se něco chystá, večere musí počkat. Sedla jsem si na prázdnou lavičku a začítla se do kulturního pře-

hledu. Za půl hodiny si ke mně přisedli dva sympatičtí fotografové. Dala jsem se s nimi do řeči. Dozvěděla jsem se, že tu čekají na Miloše Formana a Natalii Portman. Uskuteční se tu premiéra Goyových přízraků. Jak jsme si tam tak povídali, přišel k nám další fotograf, kterého jsem už dneska viděla v knihkupectví na křtu. Jmenoval se David a měl červenou VIP kartičku, která prý znamená, že bude v kině sedět vedle Miloše Formana. Všichni jsme se tomu zasmáli, protože to je vážně nulová pravděpodobnost. Asi za hodinu nás ochranka s vysílačkami upozornila, že bychom měli opustit tento prostor. Foto-

grafové se však nechtěli vzdát, že prý čekají na kamaráda, který má lístky na premiéru.

Já jsem vyšla ven hlavním vchodem po červeném koberci, náhle mě oslnily blesky fotoaparátů. Asi mě fotografové považovali za celebritu. Venku stálo snad tisíc lidí, aniž by věděli, co se bude dít. Stoupla jsem si co nejbližší ke vchodu vedle reportéra z České televize Otakara Svobody a hned za mnou stál Petr Forman s rodinou, rozhodovali se, jestli mají jít dovnitř nebo počkat na tatínka. Všichni jsme tam stáli, mrzli a čekali, až konečně někdo přijede. Jeden reportér mě pobavil, že prý k němu přišel postarší muž a říkal mu: „Vy jste Miloš Forman?“ Reportér mu odpověděl, že to by tady asi nestál a vykuřoval by si někde doutníček. Podobný mu však trochu byl. Jeden z fotografií pronesl vtipnou hlášku: „Dámy a pánové, právě přijíždí žlutý taxík a v něm Natalie Portman.

Taxík jel pochopitelně dál.

Mezitím před vchodem do Slovanského domu začaly šlehat plameny a modelky v dobových kostýmech vítaly první hosty. Ale byl tam takový zmatek, že jsem zaregistrovala jen některé. Vždy někdo vykřikl:

„Támhle je Lábus s milenkou“ a „tohle je ta modelka Krainová.“ „Svěrákové.“ „Možná prý přijede i prezident.“

Přijelo černé auto, všichni zpozorněli, že by konečně přijel Miloš? To jen Mirek Topolánek se svoji těhotnou milenkou. Vesele si vykračovali ruku v ruce po červeném koberci. Když se objevil Karel Gott s Ivankou, lidé na něj volali: „Mistře!“ Karel se pousmál a zamával. Pak dlouho nic nepřijíždělo a najednou se pomalu blížila dvě černá nablýskaná auta. První zastavilo a z auta ladně vystoupila Natalie Portman. Měla vyčesané vlasy a modro stříbrné večerní šaty. Lidé začali tleskat

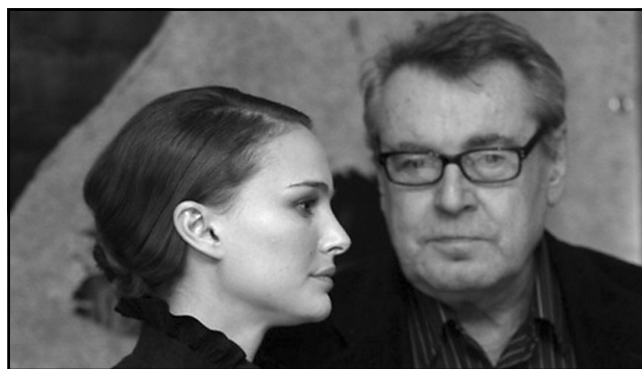

Foto -zdroj internet-

a volat na ni a hlasitě obdivovali její křehkou krásu. Z druhého auta vystoupil Miloš Forman s manželkou a hercem, kterého nikdo neznal, přestože ztvárnil hlavní roli. Lidé opět tleskali a pokřikovali na Miloše. On jim odpovídal, ale přes veškerý hluk mu nikdo nerozuměl.

Rozhodla jsem se, že se dostanu dovnitř druhým vchodem. Překvapivě tam žádná ochranka nestála. Jen kolem mě proběhl kontroverzní skladatel Orchestrovič Varhan. Vevnitř bylo už méně lidí. Rozhlížela jsem se kolem a na bílých schodech stál Jan Svěrák. Měla jsem radost, že jsem ho mohla potkat.

Mezi posledními hosty byl pan režisér Jakubisko s manželkou, rozhodli se, že pojedou výtahem. Jak jsem je tak pozorovala, zdálo se mi, že se nemohou do výťahu vejít, že by vadil ten široký klobouk pana Jakubiska? Nakonec se přeci jen rozjeli.

Podívala jsem se na hodinky, bylo osm hodin večer. Za půl hodiny musím být na internátě. Vůbec se mi nechtělo. Tak jsem se pomalíčku loudala k východu a mýjela jsem Pavla Béma, který naopak velmi spěchal. Myslím, že mu to zpoždění Miloš Forman odpustí.

Z dálky jsem uviděla tramvaj, začala jsem utíkat, protože čekat na další a být obtěžována dotěrnými bez-

domovci, to jsem opravdu nechtěla. Stihla jsem to tak akorát. Bezdomovcům jsem z okýnka zamávala. Jeden z nich pozvedl poloprázdnou láhev vodky na pozdrav. Vystoupila jsem na Florenci, ovanula mě vůně psích výkalů a moči. Ještě si musím dát pozor, abych do něčeho nešlápla. Když jsem konečně dorazila do Vítkové ulice, zazvonila jsem na vychovatelnu. Vychovatelka Zdena si usmyslela, že si ze mě bude dělat srandu a neotevře mi dveře. Na její vtipy opravdu nejsem zvědavá. Po deseti minutách jsem se dostala do svého pokoje, kde moje spolubydlící řešily sexuální orientaci naší paní ředitelky. U toho opravdu být nemusím. Rychle jsem popadla hygienické potřeby a spěchala do sprchy. Cestou za mnou něco volala vychovatelka. Určitě ji zajímalo, jestli jsem udělala dnešní službu. Naštěstí jsem ji udělala už odpoledne. Jestli si to zapomněla zapsat, to je její problém. Vlezla jsem do sprchy s velkým oknem. Tuhle sprchu mám nejraději, jelikož mám krásný výhled na Jana Žižku na koni. Po půl hodině jsem se vrátila na pokoj a lehla si do postele. Spolubydlící řešily pro změnu sexuální orientaci vychovatelek. Žižkovský vysílač mi svítil do okna a já zhypnotizovaná jeho světlem usnula.

Alena Nedomová

Kulturní sdružení Harant v Pecce

V pátek 29. srpna proběhla v salonku hotelu Roubal vernisáž výstavy akad. architekta Karla Stránského pod názvem Obrazy z Pecky. Autor v prostoru hotelu a současně v Galerii Pod Hradem vystavuje mimo jiné obrazy, které namaloval v Pecce za svého letního pobytu v loňském roce.

-vr-

František Khun – Páter Augustin 3. část

(Povídka peckovského rodáka z knihy Stíny života vydané v roce 1926. V příběhu popisuje Pecku a její život druhé poloviny 19. století.)

Až po osmi letech zaměnil i Augustinek gymnasium za seminář. Sám – dobrovolně – nikdo ho tam nenutil, naopak nabízela se mu místa jinde – v lékárně, u dráhy, při poště.

Hned druhého dne připadalo mu to v semináři, jako by tu byl léta. Byl ve svém živlu. A když poprvé přijel domů o vánocích v klerice a při půlnoční v ozářeném kostelíčku s velebným pánem a bohoslovcem třetího ročníku, školským Lojzíčkem, panu děkanovi asistoval – cítil se nejšťastnějším člověkem na světě.

Když byl ve druhém ročníku, zemřel po Velikonocích bohoslovec Lojzíček, který od Vánoc ležel nemocen doma u svých rodičů a do poslední chvíle těšil se na vysvěcení. Ze semináře přijelo mu na pohřeb pět jeho kolegů s panem spirituálem a s Augustinkem. Bohoslovci po bílých popruzech spustili rakem Lojzíčkovu do hrobu, zeleným chvojím vystlaného. Když zdrceni nad tragickým skonem jinocha, jenž po dvanáctiletém studiu nedosáhl svého cíle, dívali se s hlavou obnaženou do hrobu – vypadl Augustinkovi do hrobu z ruky bíret. Hrobař jej vytáhl a podal bohoslovci, ale v několika vteřinách spadl do hrobu podruhé.

„Nějaké znamení!“ - ozval se hlas.

A bylo. Od té doby bála se Podzimková o Augustinka a ukládala mu groš ke groši na přilepšenou. Bála se o Augustinka, a zatím rána padla jinde.

Uplynuly dvě zimy, přišlo jaro a s ním opět Velikonoc – a hned po nich dostali u Podzimků jednoho dne v

poledne telegram, že Jeníček těžce stūně a na večer druhý, že zemřel a pozítří, bude mít pohřeb.

Nechtěli té zprávě uvěřiti, vždyť v posledním dopise o Velikonocích o žádné nemoci se Jeníček nezmiňoval. A tak se těšil na Augustinkovu primici, že se všichni bratři opět sejdou a vzájemně se potěší.

„Pro Boha! Co se to jen stalo?“ - lomila rukama matka - „takové neštěstí – takové neštěstí!“ - a nemohouc najíti uklidnění chodila po světnici a vzlykajíc hořce plakala.

Podziměk vyšel ze světnice – chodil před stavením, vešel do chléva a zase do stáje – nevěděl co chce, co hledá – šel do světnice a hned zase ven - a bolestně pláčem stenal jako raněný holoubek.

Nikdo kolem – kdo by potěšil. Děti daleko, a také asi je již ta hrozná rána zasáhla. Ubožáci – jak se těšili na společné sejítí se o prázdninách!

Druhého dne před polednem zavřeli chaloupku, svěřili ji pod ochranu Boží a péči Rozrazilových a vydali se na dalekou, smutnou cestu. Ve vlaku se sešli se syny, kteří v kufříku nesli kleriky a v srdci hrozný žal.

Smutné bylo vzájemné shledání členů rodiny Podzimkovy!

Dopoledne pochovali Jeníčka, jenž podlehl prudkému zánětu plic, ale žal nepochovali nikdy. Těšil je na hřbitově kněz Augustinkem, ten že bolest svým vysvěcením utiší. Těšili se všichni na tu chvíli, ale ne již tak – jako ještě před týdnem.

Týden po týdně utíkal, a přiblížila se doba svěcení na

kněžství. Augustinek zval své rodiče, vdovu po Jeníčkovi a jejich sedmileté děvčátko a jediného již jen bratříčka Karlíčka do semináře na svoji první mši svatou. Přijeli s pohnutými myšlenkami ve svých duších a s čerstvými dosud vzpomínkami na Jeníčka – jako by šli právě z jeho pohřbu.

Augustinkovi trásl se ruce při posvátném tom obřadu, zvláště když podával svým ustaraným rodičům Tělo Páně, trásl se mu i hlas, když jim děkoval za vychování své i bratří, když jim ruce líbal a dával jim své první kněžské požehnání.

Horké slzy kanuly všem po lících – když před oči se jim postavila malá, dřevěná chaloupka se šindelovou střechou a s dřevěným kalichem na lomenici.

Matce však ještě na mysli tanula socha svatého Jana. Až do této chvíle skrývala v srdci tajemství. Kdyby se jí bylo přání nesplnilo – byla by s tajemstvím šla do hrobu. Teď však po primici druhého syna – kněze, při rodninné pouze hostince, svěřila se u stolu se svým pětáctiletým tajemstvím: jak modlívala se ještě za svobodna u sochy svatého Jana na kopci, aby provdala-li se po vůli Boží – mohla mít také takové dítě v klerice. Pověděla, že tehdy při primici Karlíčkově – v přítomnosti Jeníčka – prvního syna a učitele – nechťela se o tom zmíniti, aby snad nějak bolestně se nedotkla jeho srdce, že on nebyl tím vymodleným dítětem v klerice.

Ale pověděla ještě více.

„Když Jeníček – dej mu Pán Bůh nebe – dělal učitelské zkoušky, modlívala jsem se po mši svaté u ol-

táře svatého Jana, aby šťastně je odbyl. Jednou spatřila jsem na oltářním obraze, od úst svatého Jana napravo, jako na bílém proužku papíru napsáno: „Tvé dítě dopadlo dobře.“ Upozornila jsem na to písmo pana Malinu, v lavici ještě klečícího, ale ten ničeho neviděl. Odpoledně přinesl listonoš od Jeníčka z Prahy tuto zálepku.“

Matka se odmlčela, vyňala zálepku z modlitební knížky a podala ji Augustinkovi, aby ji hlasitě přečetl.

Augustinek četl:

Pochválen buď Pán Ježíš Kristus.

Milovaní rodiče! S jakou radostí chápu se péra, že mohu Vám tuto novinu psáti. Obyl jsem zkoušky dobře s pomocí Boží. Ale byly ukrutné. Vy víte, že jsem byl pilným a proto pilností a Boží pomocí jsem toho docílil. Zítřka – totiž 27. jedu zase domů. Pozdravujte babičku. Všecky Vás pozdravuje a líbá upřímný syn Jan.

Všichni byli dopisem hluboce dojatí. Matka zálepku opět uschovala a pokračovala:

„Ale musím vám říci ještě ostatní. Za sedm let potom, když Augustinek byl ve druhém ročníku semináře, brzo po pohřbu školského Lojzíčka – bylo to 23. května v neděli před polednem – když lidé vycházeli z kostela, strhla se nad naším krajem velká průtrž mračen. V malé chvílce hrnuly se ohromné spousty vody, a to ze tří stran, do naší tiché kotlinky. Několik stavení, mnoho kusů dobytka i dva lidské životy padly dravému živlu za oběť. Voda pobořila kamenný most a strhla sochu svatého Jana.“

Při těch slovech se matce zamžily oči.

„V sobotu potom“ - pokračovala ve vypravování matka - „šla jsem do městečka ke kupci. Na mostě ještě pracovali, ale socha svatého Jana ležela v kalu a blátě. Bylo mi toho líto, až jsem zaplakala. Měla jsem u sebe ušetřené dva zlatníky pro Augustinka. Prosila jsem dělníky: Lidičky, postavte svatého Jana zase na kopeček, nenechte ho v blátě, vždyť je to náš český patron.“ Odpověděli: My máme nařízeno postavit most, po ostatním nám nic není. “Zhrozila jsem se těchto slov. Dala jsem dvěma známějším zlatníkům a prosila je, aby na večere po práci postavili svatého Jana na své místo. Když jsem pak s večerem opět přišla k mostu, byla již socha na kopečku. Vypůjčila jsem si u sousedky konev, kartáč, utěrku a svatého Jana jsem čistě umyla a pak s pláčem líbala. Sousedky sem příšle činily podobně. Dělníci sochu postavili a já jsem jim dala ještě druhý zlatník. A tak jsem o ty dva zlatníky Augustinka ošídila.“

Odmlčela se, a bylo znáti, že se jí ulehčilo jako po upřímném vyznání ve zpovědnici.

„No no – maminko“ - konejšil Augustinek a hladil jí ruku - „ukázala jste zase vděčnost k svatému Janu.“

Ještě toho dne na večer přivítala všechny rodná chaloupka. V západu slunka mile se na ně usmívala, a poslední rudé červánky dlouho líbaly kalich na lomenici.

V.

Již posledních prázdnin užíval novosvěcenec Augustin doma u svých rodičů. Denně po mši svaté procházel se krásnými borovými a smrkovými lesy, v nichž každou chvíli do očí mu zasvitla štíhlá bříza nebo v

koruně široce rozvětvený mohutný buk, naslouchal jásavému zpěvu drobného ptactva, do něhož časem zaječel příšerný skřek dravce. To vždy líbezný zpěv poplašeného ptactva na delší chvíli utichl.

Někdy z kostela si zašel na děkanství optat se pana děkana, nemá-li pro něho nějakou práci. Ten s úsměvem mu jednou pravil:

„Jen si, mládenečku, odpochň, práce bude dost, brzo ti ji opatří pan biskup a biskupská konsistoř, a pamatuj, že se té práce nezabýváš už do smrti a prázdniny budeš mít až v hrobě. A při té práci a při těch starostech bude také dost nepříjemností a často budeš vzdychati: Svatá trpělivosti, nepouštěj mě! A udeří tě ten, od koho bys’ toho nejméně byl čekal.“

Páter Augustin nechápal dosahu těch slov. Viděl ve svém stavu jenom ideál, - že také stíny života svým časem se přihlásí – netušil.

Kdo v chůzi za krásné měsíční noci vzpomene na nějaký stín, a přece jej má stále při sobě a nijak zbaviti se ho nedovede? A kdo v mladém věku – na výsluní – když všecko kolem se usmívá – vzpomene na bouři, trampoty a tísně pozdějšího života? A kdyby je i při někom pozoroval – však on bude dosti silný, aby jim přístupu k sobě nedovolil.

Podobně nedbal významných slov zkušeného, zešedivělého kněze ani Páter Augustin.

Na počátku září – bylo to v pondělí – odevzdal mu po mši svaté pan děkan jurisdikci z biskupské konsistoře, kterou byl jmenován kaplanem v Zalesicích. Překvapilo ho, že bude tak daleko od rodičů, ale hned si vzpomněl, že bude míti na blízku v Kostířově kolegu Jaroslava Šípka, se kterým se měli v semináři rádi a

jenž první z novosvěcenců dostal místo. Pan děkan ho těšil, že na patronátě jsou pouze dvě benefícia – fara v Zalesicích a děkanství v Kostířově, že oba beneficiáti jsou již staří, a že má tedy naději státi se brzo farářem nebo i děkanem.

Páter Augustin se tomu usmál a skromně pravil: „Povůli Boží ať se se mnou děje, jak chce. Všude zem Páně – a kněze potřebují všude.“ „Pozor, mládenečku“ - zažertoval pan děkan - „co budeš, tam je písek a kamení!“

Na cestě k domovu podal mu listonoš dopis od pana faráře Zalesického, že se těší na jeho příchod a že již včera oznámil na budoucí neděli dvojce Služby Boží. Bývalý zdejší kaplan – že dostal místo katechetské v Praze – kam se již v polovici srpna odstěhoval.

Augustinek zastavil se u truhláře a prosil ho, aby si s jeho nábytkem popíli, že by jej rád dal ve čtvrtek na dráhu.

Doma je také překvapilo, že syn bude příliš daleko, ale těšili se, že si časem může zažádati blíže.

Ve čtvrtek ráno nakládal forman – týž, který Augus-

tinka vozil na studie – jeho nábytek na vůz: stůl, čtyři židle, almaru, postel, umývadlo a klekátko. Otec přivezl z domu kufr s prádlem a šatstvem, jednu bednu s knihami a druhou s peřinami, mezi nimiž byl pečlivě zabalen kříž, obraz Rodičky Boží a svatého Augustina.

Augustinek jel s formanem na nádraží dvě hodiny vzdálené a odtud poslal své věci napřed do svého nového domova.

Svému panu faráři psal hned v pondělí, že přijede v sobotu navečer.

A v sobotu po mši svaté rozloučil se na děkanství a ve škole a po snídani zaskočil si k Rozrazilom – k Františkovi, který už byl ženatý a s mladou ženuškou ve druhé světnici tkalcoval a za stavem vesele si popěvoval.

František nekladal světu veliké požadavky. Tkalcovina živila jeho rodiče, tkalcovina bude živiti také domácnost jeho. Co mu je po ostatním světě?

A kdož ví, jest-li v té chudobě a prostotě nebude šťastnějším a spokojenějším než Augustinek?

Pokračování příště

Půl milionu kilometrů v sedle kola

Pokračování ze str. 1

Máme léto za sebou a pomalu budeme přemýšlet, jaký ten letošní rok byl, co jsme prožili a co bychom ještě do konce roku chtěli stihnout. Pro peckovské cyklisty je letošní rok zatím úspěšný. Pravidelně jsme pořádali vyjížďky do okolí. První prázdninový týden jsme vyrazili na soustředění, tentokrát na jižní Moravu, do Znojma. Navštívili jsme mnoho zámků a ostatních památek, krokodýlí farmu a další. Seznámili jsme se s pěstováním vína, kde jsme za přispění zkušených vinařů měli možnost to nejlepší z nejlepších vín ochutnat. Několikrát jsme i překročili hranice naší vlasti a sledovali, jak se žije v sousedním Rakousku.

Co možná nevíte...

Cykloturistický oddíl CYKLOHARANT Pecka je již dvanáct let v celostátní soutěži, a to v přeboru v cyklistické aktivitě (PCA). Zde se soutěží podle počtu ujetých kilometrů. V minulosti jsme obsadili 15., 11., 8. a 7. místo. Za rok 2007 jsme

obsadili 6. místo v celé České republice s výkonem 70 021 ujetých kilometrů. V nejprestižnější kategorii, kategorii mužů, obsadil náš Zdeněk Vlačíha první místo. Umístění ostatních bylo velice pěkné. Nikdo z peckovských se v celkovém umístění neztratil, ani se nekrčil na konci výsledkové listiny. Naši mladší cyklisté se také účastnili různých soutěží a závodů se slušnými výsledky. Za dobu, co jsme v celostátní soutěži, ušlapali peckovští v sedle kola více jak 500 000 km. Na takto vysokém čísle se podílelo 56 cyklistů. Někdo ujel 50 km, někteří však více jak 30 000 km. Zde však nešlo o polokilometry, ale o to udělat aspoň něco pro své zdraví. Takový výsledek se nedal jen tak přehlédnout. Poslední srpnovou sobotu jsme oslavili 500.000 km v sedle kola na hradě. Každý, kdo svými kilometry přispěl k tomuto číslu a zúčastnil se oslavy, si odnesl na památku skleničku se symbolem 500 000 km v sedle kola. Při oslavě se promítali fotografie

z činnosti oddílu Cykloharant, z cyklistických týdnů, ale také DVD ze závodů, kterých se účastnili naši členové.

Jako oddíl jsme se přihlásili do kandidatury o uspořádání Mezinárodního a zároveň XV. národního cyklosrazu v roce 2009. Kandidátku podalo asi pět subjektů. Nám se podařilo dostat do finále. Sekce cykloturistiky při KČT rozhodla, že **Mezinárodní a zároveň XV. národní cyklosraz bude ve dnech 10.-14. června 2009 na Pecce**. Na posledním srazu v červnu 2008 nám za přítomnosti hejtmana libereckého kraje Petra Skokana bylo předáno putovní kolo, které měl možnost každý vidět vystavené celé léto v samoobsluze na peckovském náměstí. Vítěz-

ství v kandidatuře na Mezinárodní a zároveň národní cyklosraz potvrdilo to, co se v našem okolí přehlíží. Výsledky a činnost peckovských cyklistů znají jinde více než obyvatelé našeho regionu. O výsledcích členů cykloturistického oddílu Cykloharant Pecka se mohl každý dočíst v denním tisku, na internetu, ale i v odborných časopisech. Peckovští úspěšně reprezentují daleko za hranicí okresu, kraje a úspěchy jsou i ze zahraničí.

Všem členům cykloturistického oddílu Cykloharant Pecka mnohokrát děkuji za příkladnou reprezentaci a přeju mnoho zdraví a zdárně zdolaných kilometrů v sedle kola.

Josef Berger

Memoriál Jaromíra Tauchmana

V sobotu 12. července se konal na hřišti v Pecce 18. ročník soutěže hasičských družstev v požárním útoku Memoriál Jaromíra Tauchmana.

Účast družstev byla nejmenší za dobu celého trvání. Účastnilo se 11 družstev mužů a 7 družstev žen.

Umístění žen:

1. místo	Vitíněves	čas 20,39
2. místo	Nemyčevy	21,52
3. místo	Železnice	22,36

Umístění mužů:

1. místo	Kopidlno	20,67
2. místo	Mladějov	20,85
3. místo	Žeretice	22,08

Z našeho okrsku se umístilo družstvo mužů ze Lhoty u Pecky na 6. místě s časem 22,82, Bukovina na 8. místě s časem 28,20 a Pecka na 11. místě s časem 34,08.

Děkujeme všem sponzorům za jejich finanční příspěvky, které ke zdárnému průběhu akce napomohly.

Za SDH Pecka Jana Mindlová

Svatojánská veselice se vydařila

Již tradičně, letos už po čtvrté, se 28. června konala na návsi v Kalu Svatojánská taneční veselice.

Na počasí jsme měli štěstí. Návštěva byla hojná. Pořadatelé se snažili – pivo teklo proudem, maso všem moc chutnalo, letos byly i bramboráky. K poslechu i tanci hrála skvělá muzika. Prostě všude vládla veselá nálada. O tom, že se akce vydařila, svědčí i fakt, že se protáhla do časných ranních hodin.

Příští rok přijďte i vy pobejt do Kalu, v sobotu po Janu vás budeme čekat na návsi.

SDH Kal

ZaKALíme 2008

Jen sliby nestačí. Věta, která zní jak slogan z nějaké reklamy. O její pravdivosti jsme se však přesvědčili i při pořádání tradičního volejbalového turnaje smíšených družstev v Kalu. Nejedno družstvo přislíbilo účast, nedalo vědět a jednoduše nepřijelo. Samozřejmě nás to na začátek turnaje moc nepovzbudilo.

Chtěli bychom tedy poděkovat družstvům, která do-

razila: Staňkovu, Vidochovu a nováčkům z Pecky. Nemá asi cenu dlouze popisovat, jak se turnaj vyvíjel. Je však potřeba říct konečné pořadí a to hlavně proto, že se nám konečně povedlo vyhrát. Druhé místo vybojoval po urputném boji Staňkov a třetí příčku obsadil Vidochov. Na krásném čtvrtém místě skončilo služebně i věkově nejmladší družstvo Peckováků. Po skončení turnaje a vy-

hlášení výsledků se ještě dalo pár přátelských utkání rozlosovaných týmů, aby byla ta správná žízeň a mohlo se začít kalit.

Myslím, že si přišli na své příznivci sportu i příznivci dobrého jídla a pití. Kdo by také odolal výborným opékaným vepřovým kýtám a vychlazenému pivu. Zábavy se užilo dost, a proto i přes počáteční rozčarování jsme se rozhodli, že příští rok

uspořádáme již 5. ročník tohoto klání. Takže nezapomeňte a v polovině prázdnin si přijďte zahrát, nebo se přijďte alespoň do Kalu podívat. Budeme se těšit.

Nakonec bych chtěl všem, co nám s pořádáním pomáhali, moc poděkovat. Sami bychom to samozřejmě všechno nezvládli. Jejich fyzická i psychická podpora opravdu bodla.

Za SDH Kal Jan Pavel

Skotačivé loučení s prázdninami

Několik mladých maminek a děvčat v Bělé u Pecky připravilo pro děti na závěr prázdnin hravé soutěžní odpoledne. Nezbytné náklady, především na nákup různých drobných užitečných předmětů a sladkostí pro děti, kterými byly za své výkony v jednotlivých hrách a soutěžích odměňovány, a občerstvení pro přítomné spolu se sponzory hradili místní hasiči.

To sobotní odpoledne 30. srpna bylo počasí velmi příznivé, a tak se děti, které přišly na hřiště v Bělé u Pecky, dosyta venku v přírodě vyřádily. Přišlo

jich asi 20, ty mladší v doprovodu rodičů. S chutí a se zaujetím ve vzájemné soutěživosti předváděly a dokazovaly svou pohotovost, hbitost a zručnost při zvládání zadaných úkolů. Ať to bylo tradiční skákání v pytlicích nebo prolézání „pavoučí“ sítí, či překonávání překážkové dráhy na chůdách nebo slalom s kortoučem naplněným dřevěnými kostkami. Těch úkolů bylo dvanáct včetně několika míčových her i třeba skládání puzzle.

Na závěr se celá skupina dětí společně vydala hledat poklad. Klikatá cesta le-

sem v okolí hřiště byla sice trochu značená, ale ztížená povinností postupně splnit čtyři úkoly. Nakonec byl poklad objeven. Omšelá, starobylá truhlička ukrytá pod hromadou roští byla plná. Zlaté dukáty v ní sice

nebyly, jen samé bonbony, ale to však dětem vůbec nevadilo a s chutí se o objevené sladkosti podělily. Spokojené si potom domů odnášely nejen tužky, omalovánky, házečí talíře, pexesa, čokolády, bonbony a další drobnosti, ale hlavně dobré zážitky, které, utkvěly jim v paměti, budou jim dobrou inspirací v dospělosti tak, jako tomu je u organizátorek, které měly radost z toho, že se jejich snaha vydařila a už uvažují o přípravě podobné akce k vhodnému termínu, například k Mikuláši.

Petr Pavel

Společenská rubrika

Oslavili svá životní jubilea

Ve 3. čtvrtletí letošního roku oslavili svá životní jubilea tito naši spoluobčané:

- Vlasta Bucharová z Pecky – 88 let
- Olga Pavelcová z Pecky – 87 let
- Karla Vokatá z Pecky – 93 let
- Věra Luňáková z Pecky – 80 let
- Marie Ersepková z Pecky – 80 let
- Miroslava Pavlíčková z Kalu – 80 let
- Soňa Raisová ze Bělé – 80 let

Všem jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví, hodně spokojenosti a osobní pohodu.

Zlatá svatba

V sobotu 20. září oslavili 50. výročí svého sňatku a na hradě Pecka zápisem do pamětní knihy obnovili svůj manželský slib

- Eva a Vladislav Reimontovi z Pecky.

Do dalších společných let přejeme hodně zdraví, svěžesti a osobní pohody.

Vítání občánků

V říjnu se uskuteční slavnostní vítání občánků, budou pozváni rodiče s těmito našimi novými občánky:

- Adriana Šepsová z Kalu
- Barbora Plesarová z Pecky
- Jiří Trybenekr ze Lhoty
- Sebastián Rolf z Pecky
- Jiří Brýdl z Bělé
- Vladislav Stárek z Pecky

Rodičům přejeme hodně trpělivosti, pevné zdraví a jen samou radost ze svých ratolestí.

Navždy nás opustili

- Jana Plhová ze Lhoty
- Václav Lejdar z Bukoviny
- Vladimír Šturm z Pecky

Věnujme jim tichou vzpomínku.

Další číslo Listů Peckovska vyjde v prosinci. Příspěvky můžete průběžně vhazovat do novinové schránky Úřadu městyse.

Uvítáme jakékoliv návrhy, podněty a připomínky.

Uzávěrka příštího čísla bude 20. listopadu 2008.

Listy Peckovska

Časopis přátel Harantova městečka, vydává Úřad Městyse Pecky.

Září 2008, ročník XVIII. Řídí redakční rada ve složení: Věra Trybenekrová, Miroslav Procházka, Petr Pavel, Šárka Kodymová, Marie Pavlová
grafická úprava Věra Kociánová

E-mail: obec.pecka@centrum.cz, <http://www.obec-pecka.cz>

Počet výtisků 250

Cena 15 Kč

